

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az Udvarhelymegyei Jegyzői-Egyet. hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona.

Felolvas szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér ára 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6—8 oldalon vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Székelyudvarhely vendégei.

Székelyudvarhely, augusztus 22.

Az az általános mozgalom, amely a közélet minden ágában, a nemzetek, s különösen a mi nemzetiségeink életében napról-napra megnyilvánul, szervezkedésre, az erők egyesítésére, tervszerű, célirányos és hathatósabb nagy nemzeti munka kifejtésére indítja mindazokat a tényezőket, amelyek az ország jövő fejlődésének, modern előrehaladásának előmozdítására hivatva vannak.

Ez a felbuzdulás hozta létre a Székely Társaságokat, s azok egyesítését a Székely Szövetséget, amely holnap tartja nagygyűlését Székelyudvarhelyen.

Nálunk az efféle szövetkezések eleddig arra valók voltak, hogy szerepelni vágyó férfiaknak alkalmat nyújtsanak a feltűnésre. Az alakulás, az évi nagy- és vándorgyűlések olyan apparátussal, trombitaharsogással és czintányérozással indultak meg és folytak le, hogy az ember szinte megbódult örömeiben, ha a lekötött nemzeti erők ilyerén való vad kitörését látta. A két nagygyűlés közti tizenkét hónapban aztán csendes volt az egylet élete. Az egyletnek rendezés volt, illetve van egy titkára, aki időről-időre eszméket költ, nemesen buzgólkodik, ki aztán az év végén beszámolt arról, hogy mit kellett volna tennie. Aztán megint jött a közgyűlés, a nagy beszédek, a banket, a fennen szárnyaló toasztok és... a pihenés és az egylet ismét redukálódott egyetlen meletyre, az ügyes, agilis és eszméket termelő titkár urra.

A Székely Társaságok ezen taposó malomra emlékeztető munkával egy néhány évvel korábban szakítottak, s hogy munkájuk egységes, s így hasznos legyen: szövetségbe tömörültek, a székelység vezetői évtizedek óta tartó tespedésükből feleszméltek. A mind sürűbben felhangzó jajkiáltások arra készítették a vezető elemeket, hogy a gyorsabb gazdasági és kulturális virágzásnak eszközeit kutatni, megállapítani kezdték, s az orvoslás módjainak megvalósítására komoly lépéseket tettek.

És erre fölötté szükség volt. A székely, mely a keleti határon áll őrt, amíg panaszkodni kezdett, hogy nincs keresete, nincs munka, nagy az inség, és a kivándorlás ijesztő mérveket öltött — addig az o'áh agitátorok célzatos és rendszeres munkával terjesztették nemzetellenes eszméiket, gazdasági szervezeteket alkottak. A külföldet belármázták hazug panaszokkal, a melyek magyar elnyomásról, erőszakos magyarosításról meséltek, pedig számban megdöbbentő mérvben gyarapodtak, vagyonilag erősödtek. A székelység lakta területeken is kezdtek „elnevelni a baraugok”, s hol még egy-két évtizeddel korábban jómódu székely nép népesítette be a falvakat, ott pusztu tak vagy eloláhosodtak, s csupán „korhadtt fakeserztek” s üres udvarházak hirdetik, hogy ott székelyek laktak.

A székelység vezető embereit a veszedelmek tornyosulása egy táborba tömörítette. És ez akciót nemcsak a politikai körök, de az egész

magyar közvélemény lelkesedéssel fogadta, mi bizonyítéka annak, hogy a helyes utat választották, amidőn nem kapkodó, ötletszerű, hevenyészett módon igyekeznek a bajokou segíteni, de tervszerű, egységes és harmonikus akcióval haladnak előre.

A holnapi nagy gyűlés iránt is egész Erdély, sőt Magyarország számos városának Székely Társasága is meleg érdeklődést tanusit azzal, hogy elküldi képviselőjét ide a székelység anyavárosában tartandó közös értekezletre, melyen a kormány is képviselteti magát. Ez bizonyítéka annak, hogy az egész nemzet tudatára

ébredt s egész valójában felismerte azt a tényt, hogy a székelység minden irányu haladása, anyagi erősödése, kulturális fejlődése nem csupán parciális érdek.

A székelység ügyéért buzgólkodók holnap délután érkeznek meg Székelyudvarhelyre és öknékünk igen szivesen látott vendégeink. Ohajtjuk: áldás fakadjon önzetlen munkájuk nyomán, és hogy a hagyományos székely vendégszeretet tegye oly emlékezetessé itteni tartózkodásukat, mint amilyen tiszta szívünköl fakadó lelkesedéssel üdvözöljük öket:

— Isten hozott!

Becsek Aladár.

A székely anyaváros ünnepnapjai.

A székely gyűlések jelentősége.

Székelyudvarhely, aug. 22.

A székely anyavárosnak ünnepnapjai lesznek. Ünnepnapok, melyeket nem pihenéssel töltnünk ki, hanem a munka zajával, eszmék fellobbanásával, elhatározások erőfeszítésével. Vendégeink jönnek, de nem vendégeskedni, hanem a mi nemzeti hivatásunk céljait és módjait kiépíteni. Gyűléseink lesznek, de nem a szópazarlás kedvéért, hanem közös célok és közös egyetértés irányában való szerveződés végett. Az augusztus 23-ikán és 24-ikén ide összpontosuló mozgalmaknak ime ezek az előrevetett szinompái.

Mert vau szinompája a harmatnak is; talán több, mint a tenger mérhetlen vizének. És a tenger hordhat óriási terheket, de megmarad a földtől való külön életében; míg a harmat minden szinompája, egész lényege átvivődik a föld életébe. A mi munkában telő ünnepnapjaink jelentőségét is sok minden felülmulhatja, de ebben a sok mindenben talán semmize a miénk. Ellenben a mi ünneplésünk emlékei, a mi törődésünk és fáradozásra való készségünk megszokásai mind-mind a mi társadalmunk erőivé válnak.

Ilyen erőgyűjtésre pedig akkor is végtelen szükségünk van, ha sorunk rendszeren folyik, s nem zilálja szét napjainkat ezer gond és sokféle nehézség. Élet nincs erő nélkül. De annak az erőnek belülről kell elősugárzania, mert ha minden erőt csak külső segítségből tudunk kapni: ez csak aféle injekció, amivel a haldoklást hosszabbítjuk. Szellemünk mélyében kell, hogy képességeink legyenek. Akaratunkban kell, hogy hajthatatlan kitartás és büszkeség szikrázzék. Izmainkban és idegeinkben kell, hogy a munka vágya feszüljön. És egész egyéniségünkben lobognia kell az önérték vezérlő fényének, s egész társadalmunkat át kell járnia az egyetértés melegének. Akkor élünk.

A székely gyűlések az ilyen benső erőktől sugárzó élet felvillanásai. Maga az a tény, hogy az ország minden részéből, költséges nagy utakon keresztül úgy összesietnek a szűkebb hazájukon túl is szerepet vivő székelyeink: már ez is az életerő tanúsága. Ezekből az össze-

sietésekből erősödik ki az egyetértés. Ezekből látnak szivig ható példát az idehaza való testvérek. Ezekből idegezzük be azt a szokást, hogy amikor szükség, mindig készen álljunk az egymáson, vagyis magunkon való segítségre.

Sokan szeretnek fenséges felületességgel eltekinteni olyan eredmények fölött, melyek csak a szívek dobbanását s a lelkek gondolkozását organizálják. Az ilyenek nem veszik figyelembe azt az erkölcsi tőkét se, melyet az egyes székely gyűlések már eddig is összegyűjtöttek. Hányan mondogatják, hogy a tunsádi székely kongresszusnak nem lett semmi eredménye! És mindahányan úgy folytatják ezt a felfogást, azzal a következtetéssel, hogy hiszen hiába gyűlnek össze itt is most a székelyek.

Hát ez bizony rövidlátás. Vagy éppen olyanféle gondolkozásmód, hogy csak akkor tekinthetők eredményesnek a székely gyűlések munkáját, ha ennek nyomában az állam két kézzel szórnia ide a Székelyföldre az adományokat. Az ilyen gondolkodásmódban kevés az önérték, kevés a büszkeség, tehát kevés az életerő. Nem alamizsnakérés a székely gyűlések célja, hanem a székely társadalom szervezése. Azt igenis kívánjuk a gyűlések útján, hogy az életnek, az országos forgalomban való versenynek azt az akadályait, miket szántszándékkal ideállított az állam rossz politikája, azt mind hordja is el maga az állam. Azt igenis kívánjuk, hogy emeljen ki minket abból az elzártágból és elszigeteltségből, amivel a székelyeket valami ellenséges kormányzat a nagy magyar földdel való összeköttetéstől messzi lökte. Ezeket kívánjuk, de ezek mind csak eszközök a céljainkhoz képest. Céljainkhoz már a magunk benső erejéből törekszünk oda.

A székely gyűlések hivatása, hogy e célok tudatát a Székelyföld minden vidékébe belöntsé. E gyűléseknek kell a Magyarországgal rég kimondott uniót igazán végrehajtani. Ezeknek kell a székelység állambúségét harczbavinnie az erdélyi nemzetiségek mozgólódásai ellenében. Ezeknek kell a székelység társadalmi elhanyagoltá-

gát helyrehozni, s mivelődési és közgazdasági állapotainkat a nemzetek versenyében való részvételre odasúrgetnie. Ezeknek kell a köztünk levő közömbösséget szétkorbácsolnia, s az erős magyar állami élet kiküzdéséért minden önrzettünket és büszkeségünket felverni. Ezekért kell a székelyeknek évről-évre összegyűlnie s zengő kiáltással, izmos eszmékkel, a jóruvaló kőszőség sokaságával és szívós akaratallal a Székelyföld társadalmi egységét összetartania.

A székely gyűlések eredménye az ilyen célok megközelítésében már eddig is megvolt. Bizonyoság rá az a fokozódó jelentőség, ami e gyűléseket körülveszi. Egész ország figyelme, s az egész székelység közvetlen érdeklődése mind jobban-jobban odaterelődik a gyűlések rendszerre felé. Mind több és több elvonult eszmét és erőt von be a maga sodrába; mind több és több akaratot és cselekvést gyűjt egybe; mind több és több embert ráz fel önzésének vagy csüggedésének nyomasztó légköréből.

Ime, benső erők diadalmas batása; azoké a benső erők, amik az életet teszik! A mostani székely gyűlés is az erdélyi újságírók és országos képviselők értekezletével gyarapodik. A székelység eszméinek áramlata így nő meg tekintélyes mellékfolyamokkal, s egész Erdély közéletének irányai a székely eszmék vezérlete alatt így válnak határozottakká.

Ezek a tények, ezek a nagy erkölcsi eredmények itt következnek be a mi városunkban, az augusztus 23-iki és 24-iki gyűlések által. Büszke örömmel mondhatjuk tehát, hogy ezeken a napokon a székely anyavárosnak ünnepnapjai lesznek . . .

Dr.

BELFÖLD.

Az erdélyi vármegyék új beosztása.

Székelyudvarhely, aug. 21.

A legutóbbi kormánynyilatkozatok a közfgyelme-t a választókerületek beosztására terelték, mint a választási reform legfontosabb és legnehezebb

részére, amelytől elsősorban függ a magyar állam nemzeti jellegének megóvása. Erre vonatkozólag egy, a kormányhoz közel álló politikus a következőket közli velünk:

A választói jognak küszöbön álló általánosítása a döntő fontosságú földadatot rója a kormányra, hogy minden irányban biztosítékokat keresen a tekintetben, hogy állami életünk egysége és nemzeti jellege a reform folytán csorbulást ne szenvedjen, sőt meg nem ingatható alapokra helyeztecsék.

E célzt szolgálja elsősorban a választókerületeknek nomzoti szempontoktól vezetett új beosztása, amelynek folytán a magyar többségű kerületek száma az összes kerületeknek legalább háromnegyed részére fog rugni és így a mai beosztás mellett állandóan fenyegető veszedelem, hogy a magyar többségű kerületek a magyar többségűket majorizálhatják, végképpen megszűnik.

Tudvalévő, hogy vármegyéink beosztásának alapja főleg a történelmi mult és így eshetett meg, hogy a jelenlegi beosztás nom juttatja kifejezőre azokat a népességi és faji eltolódásokat, amelyek az utolsó száz év alatt a magyarság javára végbementek. Ez alatt az idő alatt ugyanis a magyar területek lakossága nagy arányokban növekedett, holott a nemzetiségek által lakott területeken a népesség száma változatlan maradt, avagy alig emelkedett. A vármegyék száma és területe azonban változatlan maradt és így a nem magyar ajkúakra viszonylag egyre több vármegye esett, miut a magyar fajnépes-ségre. Ehhez járult, hogy a magyarság nagy tömegekben behuzódott a törvényhatóságú városokba.

De lássuk az új beosztás gyakorlati kivitelét és a képet, amely ennek folytán ki fog alakulni.

Az erdélyi részeken a mai 15 vármegye helyett, amelyek közül 4 magyar és 11 oláh többségű, az új beosztás szerint csak 10 vármegye lenne: 5 magyar, 4 oláh és 1 német többségű. A magyar vármegyék a következők volnának: 1. Háromszék-Brassómege Brassó székhellyel és állana a mai Háromszékből, a miklósvári járás leszámításával, Brassó megyéből, az alvidéki járás leszámításával és Fogarasmegye törcavári járásából (214.000 lélekből 129.000 magyar, 61.000 oláh); 2. Csikmege, amelyhez a mai Csikmege és Maros-Torda régi mai járás tartoznék (160.000 lélekből 120.000 magyar); 3. Udvarhelymege, amely állana mai területéből, leszámítva Maros-Tordával határos északnyugati részét, Nagyküküllő köbalmi járásból, Fogaras ár-

kányi járásból, Brassó alvidéki és Háromszék miklósvári járásából (173.000 lélekből 106.000 magyar); 4. Maros-Tordamege, amelyhez tartoznék a megye mai területe a régi feladójáras leszámításával, továbbá Marosvásárhely, Udvarhelymege határos része (35.000 lélek), Kisküküllő erzsébetvárosi, dicsőszen-tártoni és radnóti járásainak keleti fele, Torda-Aranyos tordai és marosludasi járásainak keleti része, Kolozamege tekei, meződrémeyesi, 'nagysármási járásai egészen és a móci járás keleti nagyobbik része, Szolnok-Dobokából a kékeai járás délkeleti része és végül Beszterce-Naszód besenyői járasa (376.000 lélekből 180.000 magyar, 169.000 oláh). 5. Kolozamege, amelyhez tartoznék a megye mai területe, leszámításával a Maros-Tordához csatolt résznek és az almási járásnak, továbbá Kolozsvár, Szolnok-Dobokából Szamosújvár és a szamosújvári járas délkeleti része, Torda-Aranyosból Torda városa és a tordai járás nyugati magyar jellegű része és az alsó-járai járásból Torda-Szentgyörgy (221.000 lélekből 111.000 magyar, 104.000 oláh).

Oláh többségű vármegyék volnának: 1. Szeben-Fogarasmegye, amely állana Szebenmege mai területéből, a fogarasi és alsóárpási járásból, valamint Alsófehérmegye vizaknai járásából Vizakna városával együtt (242.000 lélek); 2. Huoyadmege (a mai terület és az aradmegei nagybalmági járás 325.000 lélekkel); 3. Alsófehérmegye (a mai terület a vizaknai járas leszámításával, Torda-Aranyos fönmaradt része, Kisküküllőmege hosszuaszoi járasa egészen, valamint a dicsőszen-tártoni és radnóti járasok nyugati része (338.000 lélekkel); 4. Beszterce-Dobokamege Deés székhellyel (a mai terület, leszámítva az átkapcsolt részeket és Kolozsmegye almási járasa 317.000 lélekkel).

Viszonylagos nemet többségű vármegye volna Nagyküküllő, amely állana a megye mai területéből, az Udvarholymegyehez átkapcsolt rész leszámításával és a kisküküllőmegei erzsébetvárosi járas délkeleti részéből, meg Erzsébetvárosból (131.000 lélek).

Amint látjuk, az új beosztás szerint öt kis vármegye (Brassó, Fogaras, Kisküküllő, Beszterce-Naszód, Torda-Aranyos) a szomszéd vármegyékbe olvad be, a székely vármegyék területe jelentékenyen megnagyobbodik és így a magyarság nagyszámu idegen elemet köt le, a legnagyobb vármegye (Maros-Torda) magyar lesz és a székely megyéket a magyar többségű Kolozmege összeköti a Királyhágón innen fekvő magyar megyékkel.

A titkos minősítés.

Irtá: tarcsafalvi Pálffy Aladár.

A kegyelmes ur kényelmes karos székében ült mélyen elgondolkozva s bodor fiútokeket erotgetett a magasba. Talán a mulandóságon, vagy valamely nagy államfenntartó eszmén törte kopasz fejét, melyet a sok és nagy gond, vagy az ifjúkori édes órák simára borotváltak.

Alig vette észre, hogy ifju titkára egy szerény kis adóhivatali tisztet jelentett be, aki vele okvetlen beszélni akar, vagyis helyesebben, mély alázattal könyörög, hogy néhány szóra méltassa s halgassa meg alázatos kérését.

— Ejh de sokat zavarják az embert. Talán azt hiszik más dolgom nincs, mint ezeknek apró cseprő dolgaival raboljam el időmet. Mondja, ma nem fogadok.

— Mondtam kegyelmes uram, hogy fogadó nap csak holnapután van, de úgy kért, hogy jelentsem be, mert már két nap óta van Budapestben, nagyon messziről jött s alig tudott eddig is eljutni, hogy végre legalább bejelentethesse magát.

— Furcsa fickó lehet. Hogy hívják?

— Köröskényi László s Hosszafaluból jött.

— Na hát engedje be. Szörnyű kíváncsi vagyok mi baja lehet. Különben ismerős a neve előttem.

A titkár eltávozott s a kegyelmes ur vigan fűtyörészett: csak párosan szép az élet, de kinszenvedés egyedül.

— Kegyelmes uram, én Köröskényi László adótisz vagyok Hosszafaluból . . .

— És miért jött?

— Tizenöt éve szolgálók becsülettel hiven és igazán s most tizenöt évi keserves munka után is csak ott vagyok csaknem ahol voltam. Mig társaim, sőt még az utánam kinevezettek közül is számosan előre haladtak, én öt év óta hiába várom előléptetésemot. Nem birom elképzelni okát, hiszen közismert pontos hivatalnok vagyok, s lehetetlennek tartom, hogy minősítésem rossz legyen, mert maga a főnököm is elismeréssel van.

— Lehetsélennek tartom, bisz nálunk a protekczió nem érvényesül, a szorgalmat, munkásságot mi feltétlenül honoráljuk, sőt olykor-olykor még aoron kívüli előléptetéssel is. Itt valami bibi van.

— Titkár ur, szólt a belépő titkárhoz, kérje be a Köröskényi ur minősítését.

— Mindjárt meglátjuk, mi volt az ok, hogy miért mólloztatt, mert hogy valami oka volt, az bizonyos. Nem gondolja ön?

— Fogalmam nincs kegyelmes uram. Mint mondtam, legfőbb törekvésem mindig az volt, hogy kötelességemet hiven elvégezzem. Mulasztani sem mulasztottam. Korcsmába nem járok. Mind bizonyítéka annak, hogy én a társadalomban is tisztességesen megállom helyemet.

— No nézzük csak a minősítését. Persze, . . . persze az első sorban meg van fejtve a rejtély. Örüljön fiatal ember, hogy a mellözéssel beérte, s nem érte súlyosabb büntetés . . .

— Mi az kegyelmes uram . . . szólt Köröskényi hűledező.

— Pusztán csak köszöneti, hogy állásából ol nem mozdítottat, hogy semmi súlyosabban beszámítható vétsége elő nem fordult. Látja én már megértom mellözését és ajánlom ezutánra, hogy uo kártyázzék ha . . .

— Én kártyázni . . . kegyelmes uram . . . hiszen a kártya lapokat sem ismerem . . .

— Ugyan . . . ugyan ifju barátom no tetesse magát, hiszen a maga főnöke sem lehet bolond s ide világosan be van írva „szenvedélyes játékos”. Már pedig ebből mást érteni nem lehet, minthogy szereti a kártyát.

— Már pedig én becsulót szavaamra mondom kegyelmes uram, hogy sohaem kártyáztam, itt valami félreértésnek kell lenni.

— Utánna fogok nézni. Magam is kíváncsi vagyok az ügyre. Ót évi előléptetés megvonás valóban komoly dolog. Legyen nyugodt mindent megteszek.

Köröskényi egy rejtéllyel agyában s keserűséggel szivében, hogy ártatlanul szenvedett, hagyta el a miniszter fogadó szoháját. A kegyelmes ur pedig

fűtyörészett tovább: ha van aki megölel téged, az ég is mosolyog s kiderül.

Szegény Köröskényit volt aki megölelje, mert öt apró gyereke s hitves várta odahaza, hogy mit végzett a miniszteriumban. A többi odahaza, a hivatalban játszódtott le.

— Főnök ur, a miniszteriumban voltam, utánna nézni ügyemnek, hogy miért mellöztettem évről-évre az előléptetésnél.

— Bizony arra magam is vagyok kíváncsi. Hiszen maga meg van egy jó hivatalnok.

— Mindig ezt mondta főnök ur nekem s most mégis küszl, hogy éppen a főnök ur miatt mellöztettem.

— Na . . . ugyan . . . ugyan.

— Igen, igen! Azt irta nekem a minősítvényembem, hogy én szenvedélyes játékos vagyok.

— Na és nem igaz?

— Nem, hát mikor látott eugen kártyázni?

— Én magát soha se nem láttam kártyázni.

Ki meg mondta magának, hogy én láttam magát kártyázni?

— Épen ez az. Soha se látott, minthogy nem is láthatott s mégis az van a minősítvényembem, hogy „szenvedélyes játékos” vagyok.

— Na igen, maga van egy szenvedélyes játékos, de nem kártya, hanem hógédű. Ez pedig nem van bü, hanem jó. Épen azért megirtam én, hogy ovvel tölti idejét s nem a korcsmába járással.

— És én ezért öt évig hiába vártam előléptetésre. Togy jóvá főnök ur e tévedést, hogy legalább most végre elérjem, amit öt évvel ezelőtt kellett volna.

Ugy történt az eset. Még Bach korszakbeli cseh beamer volt az isten adta német. Nem tudván jól magyarul „Spielert” játékosnak fordította le, de kibagya a „hógédűt”, s így aztán minden magyar kártyajátékosk értett s azért volt preteralva.

Ilyen a titkos minősítés. Ha tudja a dolgo: nem kellett volna évekig várni és szenvedni családjával együtt.

Persze előléptették, de öt év mégis elveszett az előhaladásnál.

A jelzett irányban véghezvitt fölözta egyszerűenkorra biztosítja a magyarság föltétlen uralmát a vármegyei közigazgatásban, mert akkor az egész ország területén tizenöt nem magyar többségű vármegyével szemben ötven olyan fog állni, ahol még a nyers számszerű többség is a magyarságé. Ezenkívül kedvez a magyar érdekeknek, hogy a tizenöt nemzetiségi vármegye az ország különböző részeiben fekszik és különböző fajok között oszlik meg.

Az ország mai közigazgatási beosztása olyan képet mutat, amely a legvérmesebb rományokra jogosítja föl a nemzetiségi törekvéseket. A magyar faj lektői erőjének lehető fokozásán alapuló beosztással pedig olyan politikai térképet varázsolhatunk elő, amely mindennel beszédesebben és meggyőzőbben érvel a nemzetiségi törekvések lehetőségére és az egyesítő nemzeti irányzat szükségességére mólott.

Vármegyénk gazdasági jövője.

Ira: Ugron Zoltán.

Vármegyénkben két féle állattartás folyik. Az egyiket üzérkedőnek nevezem, mely abból áll, hogy a székelyek időt nem értékelve járnak a vásárokat és vesznek nagyon lealkudott marhát ki-ki módja és takarmánykészlete szerint. Szegény vesz üszöbörnyat néha bivalyféléből, jobbmodu tehent, más ökörbörnyat, némely faluban pedig szép mutatós ökrök járja. Hogy ez mennyi haszonnal jár, egyéuség és a marha árbullamzása hordozza, de bátran állíthatom, hogy újabb időben aligha hoz annyit, mintha ez időt a gazdaságban rendszeres munkára fordítanák, vagy ha másuál szolid munka után keresnének.

Ezen igen gyorsan változó marhaállomány nagyon jól lesz tartva, a kukuricza dara sem lesz tölük kimélve telen, nyáron meg a zöldtakarmány, de azért az Eldorádója az ily fajta tartásnak akkor volt, mikor járta az, hogy közös osztatlan erdő legelőkön, mint szerez csordák legeltették 6—10 darabban s nem egyszer meglátogatták a vetés határokat az éj leple alatt.

Ezen nyereszkedéssel összekötött állattartásnak eredményei némelyeket abban a tévedésbe hozták, hogy nálluk az állat iránti szeretet és gondosság ki van fejlődve s mert a gyors gyarapodás a nyugati faj felé terelte a böllérkedőket, nagy eredményeket vártak attól, ha a nép kezébe elsősorban nyugati marhát adnak.

Azok szives figyelmét bátor vagyok reá irányítani arra, hogy nézzék meg mi foly az állattenyésztés terén. Bizony a székely tehene jogosan tűzhetné ki a feminizmus zászlaját. A szántani való: a két tehéné, ha még hat czifra ökrök istálló társa is van. A tej nem a börnyu, ha a nehéz munka mellett az ökörhulladék takarmányán lehetséges, hogy tejljen. Ha a börnyu ily viszonyok mellett kis fejlődést mutat: a mészárosé, a tehén pedig némi húst, akkor vásárra kerül. Ökörbörnyuak van némi becsülete s ha csere-bere tárgya is, itt éri meg a nagykorsúságát, de üszö csak akkor, ha oly roz, hogy a koser marhaszedőnek nem kell.

A mi ily szelekció után magvarbanak marad, azt télen koplaltatják, nyáron pedig oly legelőre hajtják, mely csak a legelőnyösebb időjárás mellett üti meg a növd, ellő és tejelő marha életföltételeinek legalacsonyabb mértékét.

Ezen feltételek mellett képzeltető egy későn fejlődő minden kis alkalmat fagygyu képzésre felhasználó faj tengetése, sőt az apaállatok fokozatos javítása és a haladás szülte jobb tartás mellett előmenetel, de képtelenség azt hinni, hogy egy egész más viszonyok és életkörülmények közt prosperáló kényes marhafaj itt ne degenerálódjék. Ha körül nézünk a szászok közt, ott is azt kell tapasztalunk, hogy a legjava állattartónál is ez csak a formáját bírja meg-

tartani a nyugati marhának, de nem jó tejelő tulajdonságát; mi jogosítja fel a székelyek állattenyésztésének intézőit arra, hogy itt egy azoknál nagyobb igényű fajjal kísérletezzenek?

Némely böllér, pár nyerstejet 18—20 fillérré értékesítő városi vagy város közelében gazdálkodik, avagy az a néhány sporádikus legeltetési eredmény, a hol 2—5% nyugati marha együtt legeltetett az erdélyi magyarral? Hisz ez csalóka eredmény, mert a fehér kocsos marha által nem kedvelt buja foltos legelőkön nyugati azért gyarapodik, mert esendes temperámentumok nem kívánja meg, hogy folytonos terelés által taníttassanak együtt a pásztor által.

A székelyföldön a tejszövetkezeteket 1902-3. kezdették szervezni s azokat nagy kedvezményekkel látták el, mi nekik mint üzletvekre prosperációt biztosított. Ebben részt kér az is, hogy a beszállított tej majduem 8 hónapra át kizárólag száraz és erőtakarmányon tartott és még felében magyar erdélyi marhától eredő tehéntől szállított. Kérőm én azonban, hol találta meg a gazda a számítását 10—12 filléres tejárak mellett mikor tudjuk, hogy 1904-ben 7—10 koronás szénát ettek és kukuriczát 18 koronával mm., a szalma meg 3—4 koronába került mm.-ként. Ugyanez ismétlődött 1906. tavasszán k. b három hónapig. Ezen időtől, azaz 1904-től, a takarmányok ára száraz állapotban soha sem szállott alább mint szénában 4—6 kor., szalmában 2—3 kor., kukuricza 13—16 kor. mm.-ként s ezzel arányban a kórpa, de ez azonban mindég magasabb 2—3 koronával, mint Brassóban vagy Gyulafehérváron.

Nem keresem a titkos rugókat, melyek a nyugati tehéntartók krachját idáig adozták, pedig aligha meg nem találám, hanem reá mutatók arra, hogy ez idővel összeesik a husarak hallatlan emelkedése és a föld árának felszökése, mely a nagyobb hitelképességet vonta maga után.

Mint megnyugtató jelenséget említem fel azonban, hogy e megye még nagyrészen tartja a fehér szürke-marhát, daczára a Talián-érának és hogy a jelenlegi hus árdevalváció mellett is a jó igás ökörnek ép ugy ára van, mint a prima erdélyi magyar tehének, mely tenyésztésre érdemes. Közei jövő fogja megmutatni, hogy megyénk állattartásának helyes irányba vezetése csak azon alapon irányítható, melyen az idevaló nagyobb birtokok a magyar-erdélyi fajt modernizálják. Természetesen más kategóriába tartoznak azon helyek, hol a tejtermények értékesítése a gyarapodó helyi fogyasztás igényeinek kell hogy megfeleljen.

Ez nem azt teszi, hogy minden maradjon a régiiben, sőt igen sok változás kell hogy általánosságban elsorendű habár csak magyar-erdélyi marhát produkáljon a vármegye, mert hisz ha számot vetünk takarmánytermelésünkkel, de különösen legelőinkkel, ennek megfelelni is óriási munkát és haladást kíván az egyesektől és odaadó, de körültekintő szorgalmat azoktól, kiknek hivatásuk a mezőgazdasági gyarapodást előmozdíttaui.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, augusztus 21.

Még meg sem jelent a nyilvánosság előtt a belügyminiszter tervezete a választói jogról és máris támadásnak van kitéve. A támadásokat azok intézik a miniszter ellen, akik az általános, titkos, egyenlő választás elvének a megvalósítását írták zászlajukra. Az elmélet szemüvegén persze ez fest a legszebben és legjobban, meg is felel a jogegyenlőség nagy elvének. Az államoknak azonban nem az elv tanításai szertut kell berendezkedniök, hanem figyelembe kell venniök a történelmi fejlődést, a nép mivelttségét és azt a célt, melyet az újítással elérni akarnak.

Nekünk nem kell olyan reform, amely végső eredményében felforgatásra, a nemzeti állam tönkretételére vezet légy olyan országban, mint minő a miénk, ahol a magyarságnak alig van meg néhány százalékszámában a majoritása, nagy veszedelmet jelentene az általános választói jognak minden korlátozás nélkül való megvalósítása. Hiszen most is láthatjuk, hogy a magyar parlament tanácskozásait hónapokra képes megakasztani néhány nemzetiségi képviselő. Mi történhetnék akkor, ha az általános választói jog alapján a nemzetiségi képviselők egyharmada vagy esetleg ennél nagyobb száma kerülne be a képviselőházba? Az a nagyszerb összeesküvés, melynek szálait most kezdi a vizsgálót kidolgozni, kell hogy nagyon tartózkodóvá tegyen bennünket. A nemzetiségeink majduem kivétel nélkül esküdt ellenségei a nemzeti eszmének; minő határtalan könnyelműség kellene tehát hozzá, hogy ezeket magunkra szabadsítuk és hitvány elméleti szempontok miatt nyugodtan nézzük, miként ássák alá a nemzeti állam alapjait.

Jól tudjuk mi, hogy Andrássy Gyula gróf nem kapható ilyen kalandos politikára. Nekünk az általános választói jog csak addig jó, míg az nemzeti érdekeinket szolgálja. Mihelyt attól kell tartanunk, hogy a nemzeti szupremáciánk oszlopait rendíti meg, azonnal lemondunk a kétes értékű dicsőségről. Nem mi leszünk az első állam és nem is az utolsó, mely bizonyos korlátok közé szorítja a választói jog gyakorlását.

Gazdasági önállóságunk legnagyobb akadály a, hogy rabjai vagyunk Ausztriának. Ezért kell hátrányban maradnunk a nemzeti küzdelemben is, mert hiszen, mint legújabbban tették, pénzügyileg vetnek hurkot a nyakunkra.

Addig amíg önálló ipari és kereskedelmi életünk nincs, pénzügyi önállóságunk mindig csak papírosan és teoriában lesz meg.

De hogy teremtsük meg az osztráktól a független ipart, amikor az iparvállalatok alapításában annyi szélhámoságot tapasztalunk? Így nem fogunk boldogulni. Nem fogjuk megszüntetni azt a káros állapotot, hogy az ipari termékekért is adófizetői legyünk Ausztriának.

Az f. elsőfélében Ausztriából 85 millió koronával hoztunk be többet, mint amennyit kivitünk. Különösen emelkedett megint a szövött áruk behozatala; iparúknak ezen a téren való szörnyű elmaradottságának illusztráció. A következő féléstend be az általános forgalmi eredmény javulhat ugyan, mert hiszen a gabonakivitel csak akkor indulhat meg; de mindenképpen gondolkozóba ejt bennünket az, hogy minden iparfejlesztési akció ellenére a textilárak behozatala folyton emelkedik.

Ezért kellene első sorban nem mindenféle kétséges iparvállalatokkal experimentálni, hanem követni az osztrák példát, amely a szükséglethez mérte az iparcikkék gyártásának meghonosítását. A természetes ut követése helyett azzal rontjuk meg az iparfejlesztés alapjait, hogy mindenféle belekanalazunk. Ismét bizonyos józatalan nagyvási mánia kezdi ráborítani szárnyait az iparfejlesztés akciójára; mindenféle akarnak és mindenféle gyárat alapítani, nem véve számban első sorban azt, hogy olyan iparcikkéket termeljünk, a niből a legnagyobb a behozatalunk és így leghamarabb találjuk meg piacát.

Wckerlo miniszterelnök visszaérkezett Bécsből, ahol megállapították a jövő évi közös költségvetést. A Budapesten tartózkodó politikusokat erősen foglalkoztatja ez a bécsi tárgyalás. A függetlenségi párt körében ugyanis nagyon rossz néven veszik, hogy a hadügyi költségek ismét emelkedtek. Mintegy kilenczmilliót tesz ki a többlet és a koalíció számos tagjának az a véleménye, hogy a paktummal ellenkezik a hadi költségvetés statuskvójának megváltoztatása.

A balpárt ebben az ügyben interpellációt fog elmondani, még mielőtt a dolog napirendre kerülne, a függetlenségi párt pedig saját értekezletén szándékozik szóvá tenni. A kabinet tagjai a jövő hó elején mind Budapesten lesznek és hír szerint szeptember 4-én tartják az első őszi minisztertanácsot, amely főképp a delegációk ügyével foglalkozik.

Hírlapírók értekezlete.

Székelyudvarhely, aug. 21.

A városunkban tartandó Székely-kongresszusnál kapcsolatban az erdélyi magyar hírlapírók is értekezletre gyűlnek össze. Helyesen teszik. A hírlapok egyszerű, egyöntetű működése a jövőben nagyobb előrelépéssel fogja is elősegíteni a székleltség anyagi és kulturális továbbfejlesztését. Ha ennek az egyszerű, egyöntetű működésnek módosításait a tervezett értekezleten tisztázzák, a hírlapíróknak olyan dicsőséges munkát végeztek, melynek jó eredményei szinte megbecsülhetetlenek.

És sorok írása tudatában van annak, mennyire nincs hivatalos arra, hogy éppen az erdélyi magyar hírlapírók értekezletének ügyével már eleve is foglalkozzék, vagy abban résztvevessen. Ha mégis bátorságot vesz magának s a fontosnak tudott tárgyat körébe vágó egy-két gondolatát most közlésezi: vegyék — kérem — Erdély magyar hírlapírói a jóakaratu érdeklődés őszinte megnyilatkozásának és semmi másának.

A tervezett hírlapírói értekezletnek kétvég-kívül fontos tárgyai lesznek. Hiszen a székleltség nagyjértekü érdekei ezer szállal kapcsolódnak a hírlapírók munkájához. Esmékk fölvetése, fejtegetése, tisztázása, állandó felszínentartása s folytonos propagálása első sorban s legfőképpen hírlapok hasábjain történhetik. A megyei, városi, községi élet minden fontosabb mozzanatáról a hírlapoknak kell pontos értesítéssel szolgálniok s a jogos kritika komoly szavaival kell kivérniök, vagy megelőzniök az eseményeket, hogy ostorozzanak, mentsenek, védelmezzenek, figyelemzessenek és fölémljenek.

S ha ez így van, nem lehetne-e méltó tárgya az értekezletnek: megvitatni a tisztázni azt a fontos kérdést, miképen lehetne az erdélyi magyar hírlapoknak is hathatósan közreműködni amaz erkölcsi romlás megakadályozásában, melyek az irodalom, a színház és egyéb mulatóhelyek részéről serdülő ifjúságunkat különösen fenyegetik?

Hiszen általánosnak tudott dolog, amit jó lelkiismerettel tagadni nem lehet, hogy éppen ebben az irányban ijesztiön nagy a veszedelom. A pornográfia, a ledér szini irodalom s az alkohol piszkos mérge leginkább a nemzet virágát, ifjúságát mocskolja be s teszi gyöngyé, életuntát, romlottá s gerinctelenné. Ez a három ellenség az éhes piócák mohóságával éppen a legbecesebbet: a nemzet tisztá vétét és völejét szívja ki; így hát életerejében támadja a magyarságot, mely biztosan elvezet, ha ifjúsága tetteben, lélekben összerokkaut.

Íde, e nemzeti veszedelom elbírítására kellene szerintem első sorban a hírlapok egyöntetű működése. Mert ha a hírlapok, mindenütt és minden alkalommal, ahol s amikor veszélyt sejteneek, egyöntetűen komoly szót emelneek s megfújnak a veszkürtöt, bizonyára a mi nem csekély mértékben közönyös társadalmunk is fölgyútná szemét, hogy meglassa azt a lassú de biztos romlást, mely a nemzetségek közé ékelt fajmagyarság, a székleltség fejlődő gyermekeit az irodalom, színház és korcsmai élet részéről folyton fenyegeti.

Itt van mindjárt a pornográfia. Gazlelkek biztos kenyérkereseti forrása, mely jobbraérdemes lelkek, ifjú testek következetes megrontásán táplálkozik és bizakodik. Undok mesterség. A kormány megtagadja a postai szállítást azoktól a külföldi lapoktól, melyek a magyarságot gyalázzák, ellene izgatnak, de azokat a „magyar“ lapokat, melyeknek minden batúje az erkölcsi mételet szörja ol a nemzet testében, szabadon szállítja posta, vasut mindenfelé. Pedig ez az utóbbi ezerszer veszedelmesebb a nemzetre nézve, mint amaz.

Komoly eszmék és érvek folytonos, egyöntetű bangoztatásával nem lehetne-e éppen az erdélyi magyar hírlapok kezdeményezői, ébresztői, szövívői egy oly egészséges társadalmi mozgalomnak, melynek hullámai országzerte elterjedve kormányintézkedésekkel egyfelől s társadalmi bojkottal másfelől saját rohadtságába fojtának bele az irodalom és szabad sajtó tisztességes nevével és jogaival oly galádul visszaélő pornográfát.

És a színház? Nos, a színház pár év alatt kétesbíru mulatók szintája alá süllydt. Nincs az a vaokos kétértelműség, szemenszedett malaczság, ami némely fővárosi színpadon a művészet köpevényében meg ne jelenthetnék. Nap nap után színterkerüluok darabok, melyek egyik komoly fővárosi lap megjegyzése szerint „színtéazt, nézőt egyaránt gouszul prostituálnak“. És mert a vidéki színpadok a fővárosiak mételes másorából élnek, a frivolitás, erkölccarontó otrombaság a magyar színművészet szép czégero alatt a különböző színügyi bizottságok és hatóságok bölcs szemhunyása mellett rövid időn belül végigmocskolja és végigvörgezi az egész országban mint deneknek lojekt. Legkülönböbben az ifjúságot, mely itt vidéken a szenvedélyes színházlátogatók legnagyobb kontingensét teszi.

Így lesznek a vidéki színpadok a nagyvárosi trágárságok levezető csatornái. De hát kelle-e lonniök? Ha a főváros közönségének jórésze romlott izéssel s perverz lelkellettel szivesen uszkal nyakig az ilyen pocsolýákba, nekünk vidékieknek ugyan miért kelljen a modern Sodomák nyomaiba lépünk? Avagy nem tud a vidék, Erdély magyar társadalmi önállón gondolkodni és cselekedni? Eddig — úgy látjuk — nem igen tudott.

Nem jöhetne-e hát segítségére a komoly magyar

újító szigorú, ostoros kritikáival, a hirdett műsorok komiz darabjainak előadás előtt való komoly ismeretével, mely olovo intse a gyauatlan közönséget, hogy ezt meg ozt a szép czímű durvaságot meg ne nézze, frnit, loányait a színházról visszatartsa s így aaját drága fillereivel közre ne munkáljon arra, hogy a magyar színművészet hamis loplébon gyermekeit s gyermekeiket a magyarságot erjítől, tisztességtől meg ne fosszák. Hiszen igaz, hogy a színházi műsornak ilyen szigorú megrostálása a színügyi bizottságok valamelyes kötelessége lenne. Én azonban nem igen tudok róla, hogy ezek a bizottságok ilyenféle dolgokat megcselekedtek volna. Mert ha cselekednének, szigoruan s minden mellékteknit nélkül, színpadjainkba a különféle irodalmi trágárságok már nem igau grasszálódnak. Álljanak hát csatasorba megbeszél terv szerint a magyar hírlapok s a rendelkezésük álló hatalmas fegyverekkel verjék vissza a tevék lehetlenné a magyarság erkölcsi haladásának ozt a veszedelmes ellenségét.

Beszélhetnék még egyéb mulatóhelyekről, korcsmákról, ahol lelkiismeretlen korcsmárosok külön szöbök rejtekében ledér loányokkal nyujtatják az alkoholt s a fizikai és erkölcsi romlást serdülő gyermekeinknek. Beszélhetnék irott malasztól, be nem tartott szabályrendeletekről, melyok a tizenhét-tizenhat évél fiatalabb gyermekeknek a korcsmák látogatását, korcsmákban mulatozást szigoruan, büntetések terho mellett tiltják. Beszélhetnék aztán szülői könyvekről, sok virágjában letört ifjú lélekről, vért, szervezetről, értelmét egy egész életre megrottó betegségekéről, titkos tragédiákról, melyek végéreményben miud-miud a magyarság erőnek, tisztának, hatalmasnak óhajtott jóvöjét gyengítik, rohasztják a jelen ifjúságában.

De nem teszem. Hiszen inkább még egyszer csak arra kérem az erdélyi magyar hírlapoknak városunkban összegyűlt képviselőit, hogy amikor értekezletükön az erdélyi magyarságot érdeklő vagy értékekről tanácsokznak, lehetőségek és érték szerint vegyék fontolóra az e czikkben jóakarattal fölhozott gondolatokat is.

PR.

Vármegyei közgyűlés.

Székelyudvarhely, aug. 18.

Udvarhelyvármegye törvényhatósága f. hó 17-én tartotta meg rendkívüli gyűlését a vármegyeház nagytermében, a törvényhatósági bizottsági tagok élék érdeklődése mellett. A tárgysorozatot annak sorrendjében tárgyalták le. Az első pont a belügyminiszter rendelete a kolozsvári gyermek menhely bizottságának megalakítása volt, amelybe tagokauk a közgyűlés Br. Orbán Jánost és Majláthy Miklós árv. ülnöket választotta meg. A hivatalos előterjesztések elseje volt Dr. Darányi Ignác földmívelési miniszter üdvözlése jubileuma alkalmából. Dr. Paál Árpád vármegyei főjegyző referálta az előterjesztést egyben felolvasta a már elkészített feliratot, melyet egész terjedelmében közlünk:

Nagyméltóságú Földmívelésügyi Miniszter ur! Egyértelműleg elhatározta Udvarhelymegye törvényhatósági bizottságának mai napon tartott közgyűlése, hogy Nagyméltóságodat tiszves miniszteri működése alkalmából üdvözi. Nem a szokásos konvencziók szabálya juttatta eszünkbe ozt az üdvözlés, hanem a Nagyméltóságod személye és politikája iránt érzelt igazi nagybecsülésünk és őszinte hálaánk.

Komolyan vizsgálódó gondolat előtt meggyőződés kell fornia ama felfogásnak, hogy a földbirtokban rejlő erő legbiztosabb támasza az állami és társadalmi rendnek. A földbirtok szeretetéből s az ahoz való ragaszkodásból nem önzés fakad, hanem a jövőért való okos gondoskodás és a multakat megbecsülő egészséges konzervativizmus. A föld sugallja, az leheli ki magából azt az erős érzést, mely dúló választások idején, nagy megpróbáltatások napjaiban önfeláldozó és hazát védő szeretetté magasztosul.

Ha ezt a föld anyagából kiáradó nagy erkölcsi erőt valaki biztosítani akarja, ez a törekvése nem osztály politika, hanem fajfontartó, hazát védő, igazi nemzetpolitika. Ha a kisbirtokos izolált erjét szövetség útján egysíti hatalmas tényezővé, s így védi meg az egymásra való igénylőségtől és az üzérkedő szabadosság veszedelmétől: ez nem társadalmi elemek üldözése, hanem népszertart. Ha való a nagybirtokot a lelketlenül szított rombolások ellen, de viszont rakényszeríti a nagybirtokot arra is, hogy a két karjukra szorulóknak otthont, munkát és békés megelégedést adjon: ez a törekvés se nem derest kívánó reakció, so nem érzékenykedő és tulzott humanizmus, hanem a nagybirtoknak odaállítása, hogy nemzeti hivatását biztosan teljesítthesse és arányához s hagyományához mérten teljesítse is. Végre pedig a birtokos középosztály ordohoz juttatása és régi hathóságának újraelőszítése ism: tenni a kurtanomos dédelgetés, hanem bölcs és gondos keresés a nemzeti birtokpolitika egyensúlyának, mely altruizmusra tudja ösztöndezni, illetve megelégedésre tudja szoktatni, a nagybirtokban és kisbirtokban rejlő székleltségeket.

Nagyméltóságod ezt a politikát folytatta eddigi működésében, azóval, irással s a bátor és öntudatos

cselekvéseknél egész sorozatával. Nemcsak hivatali munkát rott le, hanem a tiv év alatt napról-napra, lélekbeli fakadó szeretettel a s székleltségek hangos-tanai közt el nem foguló bölcsességgel védte és istápolta a magyar föld érdekeit. S ezzel az Isten-áldotta komoly bölcsességgel, goudos és mélységes jóindulattal a mi kicsiny Székelyföldünk érdekeiro is hathatósan rá tudta irányítani tevékenységét s itt a mi népünk gazdasági életének is korszakalkotó és sokat leundító jó fordulatokat adott.

Ezért kívánjuk hát igazi nagybecsülésel és őszinte hállával, hogy Nagyméltóságod erejét, munkáját, életét örizzó meg a Gondviselés még sokáig, hogy a nemzeti birtok politikába fektetett nemes törekvéseinek teljes diadalát is megérhesse!

A tisztviselő pészalup 3000 koronás fölcécs jóváhagyás tudomásul vették. Dr. Valentsik Ferecz tiszti ügyésznek 3 havi szabadságidő engedélyzetett julius 1-től szept. 30-ig. A vármegyei díjnokoknak 60 korona segély utaltatott ki a díjnok kongresszus költségeinek fedezésére. A farczádi választókerületben a törvényhatósági tagválasztást szeptember hó 14-ére tűzte ki. Az esküdtek névlajstromának összeállítására 12 bizalmi férfi választottak. A hivatalos órákat a vármegye alispánjának indítványára a téli hónapokra 8—12 és 2—4 óráig határozta a közgyűlés. Az üresedésbe jött közizgazg. bizottsági tagokra Solymossy Endre választott meg.

A villamvilágításnak a vármegye házába történt bevezetésével felmerült költségek fedezésére a rendelkezési alapból fordítottak 2000 koronát, mivel a belügyminiszter nem hajlandó a költségeket viselni.

Nagyobb vita meüit fel a díjnokok nyugdíj-ügyénél, ahol az alispán a vármegyei tiszti nyugdíjjal öhajította kapcsolatba hozni. Ellenben dr. Valentsik Ferecz tiszti ügyész a tiszti nyugdíj gyengy anyagi viszonyaira való tekintettel azt indítványozta, hogy arra külön alapot kelloue létesíteni, mert a tiszti nyugdíj az ujjabb terheket meg nem bírja. Használó szellemben szóllal fel Jaeger Fr. József. Az alispán indítványa mellett pedig Gálffy István. Szobolka Rezső főmérnök közbevetett indítványt tett, hogy nézzen az alispán valamely alap után s erre vonatkozólag az októberi közgyűlésen tögven elő-terjesztést.

Az átiratok közül nevezetesebb volt Békésvármegyé, melyben a földadóak progressziv rendezését kéri. A vármegye hasonló szellemben már intézett feliratot.

Treucsérvármegye átirata a törvényhatósági bizottságának általános választói jog idején leendő helyzete és szervezése tárgyában. Indítványa az, hogy a törvényhatósági bizottsági tagokat a mostani rendszer szerint kell választani, amit a közgyűlés hasonló felirattal támogat.

A független magyar állam felállítására nézve fontos átiratot intézett vármegyénkhez Bács-Bodrog és Háromszék vármegye az oálló magyar bank felállításá érdekében. A közgyűlés hasonló szellemű felirattal fordul a kormányhoz.

Végül a „Székely Társaság“ kérését tárgyalták, melyben segélyért folyamodik a székely szövetségek f. hó 24-én tartandó gyűlése alkalmából felmerülő költségek fedezésére. A közgyűlés egyhangulag 300 korona segélyt szavazott meg, s miután a hitelselő közgyűlés 19 ére kiüzetett, az foispán lelkes éljenzése mellett a közgyűlés végot ért.

HIREK.

Székelyudvarhely, aug. 23.

A kereskedelmi kormány a naggyűlésen. Jelentették, hogy a kereskedelmi kormány a holnapi székely naggyűlésre Csóka József miniszteri tanácsost kiküldötte. Mint nekünk írják Csóka közbejött betegsége folytán a keresk. miniszter képviselőletében a naggyűlésre Papp Árpád min. tanácsos jöe le.

Udvarhelymegye és 3 festő kiállítása. Udvarhelymegye Iparfejlesztő bizottsága a székely naggyűlés alkalmából sikerült kiállítást rendezett az áll. Szakiskola helyiségeiben, mely hétfőn rugdal 8 órakor nyílik meg. Összehordta e kiállításra Udvarhelymegye háziipart üző népo miudzt a sok hasznos, értékes dolog, melyet szövely asszonyaink, férfaink a napi munka olvégzése után szövdészéken vagy faragókéssel készítenek és amolyok piaczképesek. Ezeket a tárgyakat két teremben goudos kezek izlékes mozaikként foglalták össze, tarka színevű műtűekkel kodvos bonyomást kelte a szemléltében. A háziipari tárgyak mellett azobauu helyet talált sok értékes történelmi tárgy is, sok székely unikum, melyet készítője talán éveken át készített és amelyek mind-mind a székely kéz ügyességét bizonyítják. E teruokbau

van elhelyezve az áll. Szakiskola kiállításán, melyek szintén méltán keltik föl az érdeklődést. A szomszédos teremben *Hurgita* Nándor igazgató Erzsébet szobrára, díszes posztamenton fogadja a szemlélőt, melytől balra ugyancsak az igazgató értékesen-értékesebb reliefjei, a plakettek, zsanderdolgok következnek. Meglepő szép vázlatokkal, ezimlap torvekkel, néplal reliefekkel tarkítva, melyek mind-mind művészi becsű dolgok. E teremben van felállítva *Ripolti* Lajos szobrász Kossuth-szobor torvo, melynek művészi értékét csak az imént méltattuk e helyen. Külön teremben nyert elhelyezést három festőművésznök keleti kiállítására *Petrányi* Miklós, *Spányi* Pál és *Urmósy* Sándor vonultatták fel ide szebbnél-szebb képeiket, megdöntve azt az axiómát, hogy a vidék szegény képzőművészeti gyűjtemények dolgában. A kiállított képek kiállják a legszigorúbb kritikát, mit bizonyít többé-kevésbé azon körülmény is, hogy mind három festőnek volt képe képzőművészeti kiállításán. A terem bal oldalán *Urmósy* Sándor képei nyírtok elhelyezést. Sárkúli erdő, Ózsi kép, Tél az erdőn, Székelyváadás, Erdői virágok című képei egyik hangulatossabb a másiknál, s szép színhárműnyájukkal, formájukkal, olesó árnyakkal jogosan tarthatnak igényt vonókra. A szép vázlatok mellett kiemelkedik méretével *Mária*, Korai hó, Esthajnalbír. Ezzel szemben *Petrányi* Miklós képei vannak *Aposi* Táj, Küküllőpart, Kód, Rózsák, Magányos fa, Vízitükrözés, Szerelem, Vízparton. Almás, Fűzes, egytől-egyik művészi invonciókkal készült képek. A negyedik oldalt *Spányi* Pál Ózsi táj, Borulás, Küküllő bújja, Akác erdő, Küküllőpart, Erdő széle, Vimosás, Honvédok a hóban stb. hangulatos, oratólják képei foglalják le. A kiállítás megtekintését a közönség figyelmébe ajánljuk. A belépés ingyenes.

Katonai kitüntetések. Ő felsége a király kitűnő szolgálataik elismerésül kitüntette: *Hofbauer* Nándor századost a katonai érdemeiért, *Urbányi* István ezredorvost a katonai érdemeiért vörös szalagon és *Orbán* József őrmestert a koronás ezüst érdemkeresztrel.

Bucusu-estély. A következő sorok közlésére kértünk fel. A főreáliskola tanárkarából négyen távoznak el, akik az intézetnél buzamos ideig működtek, a társadalomban jelentékeny szerepet vittek, e szorint megérdemlik, hogy tőlük egy társas összejövetelen búcsúzzunk el. Felkérem tisztelőiket és barátjaikat, hogy f. hó 25-én, kedden este 8 órakor a Koronkay-féle kertben tartandó bucsu-estélyükön megjelenni s megjelenésükkkel a bucsu minél melegebbé tenni sziveskedjenek. dr. *Solymossy* Lajos igazgató.

Képviselő jelölés. Székelyudvarhely város 48-as független-égi választópolgársága f. hó 16-án d. u. a „Budapest”-szálloda nagy termében jelölő-gyűlést tartott. A gyűlést, melyen a választók igen szép számmal jelentek meg, *Vajda* Ferenc ref. espereselnök nyitotta meg s miután üdvözölte a jelenlévő *Ugron* Akos főispánt, miut a pártok diszelnökét, valamint a megjelenteket, felhívta a választópolgárokat, hogy a megválasztandó országgyűlési képviselő személyét illetőleg tegyék meg a javaslatukat. *Tompa* Árpád főreáliskolai tanár hosszabb beszéd kíséretében *Solymossy* Endre ref. kollégiumi tanárt ajánlotta képviselőül. Beszédében hanglyozta *Solymossy* Endre kiváló érdemeit, amelyeket nemcsak hosszú 30 esztendő tanári működése alatt nyitott ki magának egy egész omezedék oktatásával és nevelésével, hanem azzal is, hogy teljes életében folytonosan a polgárság érdekeit tartotta szem előtt és viselte a szívén. Az iparosság benne mindenba erős, buzgó támasztékot bírt, aki minden szabad idejét arra fordította, hogy a polgárságot oktassa, vezesse, buzdítsa, irányítsa és, hogy nehezé napi munkája után azellemi szórakozásban is részesítse. Városunk közéleti mozgalmából mindig kivette a maga részét és soha nem tévesztette el szeme előtt, hogy mivel tartozik mint székely-magyar a nemzeti ügynek — *Tompa* Árpád beszéde után, amelyet a jelenlévők lelkes éljenzéssel fogadtak, dr. *Paul* Árpád vármegyei főjegyző állott fel szólására. Teljesen egyetért az előtte szólóval *Solymossy* Endre jelölését illetőleg, de még kiemelté azt a körülményt, hogy *Solymossy*, mint a történelemnek 30 esztendő át volt tanára és miot városunk szülötte nagyon jól ismeri egyrészt azokat az erőket, amelyek a nemzeti ügyet elősegítik, vagy pedig gátolják, másrészt ismeri azokat a bajokat is, amelyek az egész székelysége a így városunkra is nehezdednek. Összetartásra buzdítja a polgárokat, mert csak az összetartás tud határozó erőt kifejteni abban a küzdelemben, amelyet a nemzetnek folytonosan várnia kell boldog és külső ellenségeivel szemben. Ezután *Biró* István polgar mondott még néhány buzdító szót a választóköz, mire *Vajda* Ferencz elnök — több szónok nem jelentkezve — *Solymossy* Endrét jelentette ki képviselő jelöltnek és indítványozta, hogy a jelöltet egy küldöttség hívja meg a gyűlésre. *Solymossy* Endre lelkes éljenzés és taps kíséretében megjelenően az emelvényen, mindenekelőtt megköszönte a polgárok bizalmát és kijelentette, hogy a jelölést elfogadja. Azután körvonala a leendő programját. Bár — úgymond — élete mindig nyitott könyv volt, melyből mindenkor, mindenki olvashatott, azért mégis szükségesnek tarja röviden kifejteni azt, hogy milyen eszméknek hiva, mi a parlament feladata és miket kell legelőször megvalósítani, hogy a nemzet a teljes önállóság terére lépessen. A 48-as független-égi párt híveinek valja magát, szükségesnek és így keresztülvívődnek tarja az

önálló magyar vánterületet, a nemzeti bankot, az adóreformot és az általános titkos választói jogot. A programbeszédet a választók hosszasan megéltjezték, mire *Vajda* Ferencz elnök néhány szó kiérőttében a gyűlést bezárta. A gyűlésről üdvözölő táviratot küldöttek *Kossuth* Ferencz miniszternek.

Halálozások. *Riemer* Edeud született *Lánteky* Erzsébet életének 40-ik, boldog házasságának 24-ik évében f. hó 15-én váratlanul elhunyt. A megboldogultat forje és gyermekei: *Olga* férjezett *Kloss* Ödönud, *Eduska*, valamint kitorjett rokonság gyászolja.

Hj Orbán József agrártankönyvtári tisztviselő életének 23-ik évében f. hó 21-ikén elhunyt. A megboldogultat ma délután 14 órakor helyezik örök nyugalomra. Halálát *Orbán* József és neje *Alucskási* Veronika, mint szülői és *Imre*, *Ersi* *Juliska*, testvérei siratják.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Pál* Sándor, *Madarász* Veronika, *Kelemen* Ilona és *Bod* Emma oklevélos tanítóit, illetve tanítóit a székelyudvarhelyi új állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, illetve tanítónekké nevezte ki.

A m. kir. állami főreáliskolában az 1908—1909 iskolai évre a boirafások f. évi szeptember 1., 2. és 3. napján tartanak meg. A boirafásokra a tanulók azülok vagy azok megbízottjaival jelentkehetnek s magukkal kell hozniok iskolai bizonyítványjaikat. A beirafásokat megelőzőleg augusztus 31-én d. o. 8—12 ig és d. u. 3—5-ig tartanak meg a javító, pótló és kiegészítő vizsgálatok. A nem reáliskolából Állépai szándékozó tanulókkal a felvételi vizsgálatok, valamint a magánvizsgálatok a beirafási napokon tartanak meg. A javító, valamint a teljes erőltészi vizsgálatok szóbeli része szeptember 10-én, d. u. 3 órakor kezdődik. A teljes érettségiző vizsgálat írásbeli része szeptember 4., 5. és 7-én tartatik meg. Ezen vizsgálatokra szeptember 3-án déli 12 óráig lehet jelentkezni az igazgatóságnál. Azok a rendes tanulók, akik tandíjmentességet akarnak nyerni, az intézet igazgatóságához intézett s hatósági vagyonosági bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket a beirafások alkalmával nyújthatják be. Az intézettel kapcsolatos interonatus könyhjáról 20 szegény sorsu tanuló méréseket díjert jü ebédet kaphat. E kelvözmenyéirt az igazgatóságához kell folyamodni a beirafáskor írásban. A szegényebb sorsu tanulók az intézettel tankönyveket is kaphatnak méréseket számban. Minden az intézetre vonatkozó kérdésben az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást.

Papi-beirafások. Folyó hó 8-án foglalta el a parajdi rom. katb. pbeániát *Tunyogi Csapo* Endre plebános, mely alkalommal Parajd közege vallás külbönség nélkül igen szép és inopzáns fogadtatást rendezett az új plebános tisztelőtör. Parajd intelligenciájának nagy része kocsin Korud furdjé meut az új plebános fogadására, hol a furdjé zenekar és *Klór* Vilmos k jegyző fogadta az új lelkipásztort nagy lelkesedéssel. Iuon a hosszú kocsisor megindult Parajd felé, melynek hatrában a parajdi székely zenekar lelkes induló barsógása mellett mintegy diadalmen képpen vonult a plebánára, hol a huzok-ég nevében *Kakucs* György alt. tan. és kántor fogadta az új plebánost, ki meghatva mondott köszönetet a szép fogadásért. Este *Mokkey* Péter vendéglőjében taras vacsora volt az új lelkipásztör és szüői tisztelőtör, hol szép tisztook hangzottak ol gróf *Miláth* Gusztáv erdélyi püspökör, az új plebános és szüörö, továbbá a fogadási ünnepegy rendezőire. Másnap a teuplom zeulolágis telt meg hol a fényes látensztélet után gyönyörű és lélekemelő szent beszédben mutatók meg az új plebános.

A polgári leányiskolában a tanulók beirafása szeptember hó 1., 2., 3. és 4-én d. e. 8—12 óráig, d. u. 2—5 óráig eszközöztetik. Tandij 20 kor. beirafási díj 2 korona, értesítődij 2 korona, nyugdij illeték 30 fillér, öszvesen 24 kor. 30 fill. A javító, pótló és külbönsézi vizagák augusztus hó 31-én d. u. 2 órától kezdődőleg tartatnak meg, míg a magánvizsgálatok szeptember hó 5-én reggel 8 órakor kezdődnek.

Városi közgyűlés. Székelyudvarhely város képviselőtestülete puceken, 21-én, délután *Gottárd* János polgármester elnöklet mellett rendkívüli közgyűlést tartott. Napirend előtt *Hluky* Miklós a városi nyirea gondosabb ellenőrzését sürgette meg, míg *Pascál* Viktor a Tanoda-utca, *Molnár* Károly a Király utca ki, illetve ujra való kövözését kérte. A vilamos művek építési többletköltsége fedezésére 32500 koronának a Posti Magyar Kereskedelmi banktól való kölcsönözését 17 szóval elhatározták. Egy behajtott árva kolcsón késedelmes elszámolásából felmárult 370 korona kamat megtérítését a volt tisztügyésztől per utján fogják felvenni. A főreáliskola feljárója mellett levő 59 n.-öl területet 800 koronával az államnak adandó határozták. A tanácsköltségek járó elbonyolt gyermekek tandíját eleog díj határozta a közgyűlés. A katonai barák és üzrek építését *Giltor* Jánosnak, mint a legelőcsobb vállalkozónak, itették oda 21866 korona árban. A polgári peres ügyek helyettes intézését *Soó* Domokos tanácsosra bízták. E pontnál dr. *Solymossy* Lajos szükségesnek találja a közési bíráskodási ügyeket a rendőrségtől egészen elvenni, hogy az teljesen a hivatalának élbessen. Elengedhetatlennék tartja a rendőrségi legénység alapos kiképzését. Szabó Györgynek a gátépítéshez még 50 öl gátvesztést megszavaztak. A kövöztem alak díjtelenek lemosására 80 koronát engedélyeztek.

A Székely Társaságok nagygyűlése.

A helybeli Székely Társaság a 23. és 24. iki gyűlésekre érkező vendégek fogadására és a gyűlések, kiállítás, iofolyására vonatkozólag a következő felhívást, illetve programot bocsátotta ki:

Székelyudvarhely város közönségéhez! A Székely Társaságok Szövetsége és az erdélyi magyar hírlapok kiküldöttöi a város falai között f. évi augusztus hó 23. ikén és 24. ikén nagygyűlést fognak tartani. Ezokre a napokra az ország minden részéből ide sereglenek a lelkes, tenni vágyó, eszményekért élő székelyek, ido gyűlések az erdélyi országos képviselők s az erdélyi magyarság nagy érdekeinek tollal küzdő barczosai. *Augusztus 23. án* (vasárnap) d. u. lesz az ideérkezésük. Vonnuljunk ki eléjük a vasuti állomásra, fogadjuk őket a testvéri szeretet örömeivel a lobogozókkal fel házinkat az ő tisztelőitökre! Azután érdeklődjünk igaz lélekkel gyűléseik iránt, melyek közül az újságírók gyűlése augusztus 23-án d. u. 5 órakor lesz az ev. ref. kollégium tornacsarnokában, a Székely Szövetség gyűlése pedig augusztus 24. én délutól 9 órakor kezdődik a vármegyeház nagytornában. — Ugyancsak ezen a helyen tartják meg értekezletüket aug 24-én d. u. 4 órakor az erdélyi országos képviselők. A gyűlések alkalmából augusztus 23. án este a vármegyeház dísztermében fel nyolc órától kezdődőleg miséros estély lesz. Az estély műsora: I. Himnusz, énekek az udvarhelyi „Székely D. lárda.” II. Folyvasás, tartja dr. Nagy György országgy. képviselő. III. Requiem hegedűszóli Biharítól, előadja *Follerth* Gusztáv. IV. 1) A magyar nótá: Farkas lémrétdl, 2) Budvár és Csicsér regéje” Fülei Sz. Lajostól, előadja Deréki János, a Vígsházhoz volt tagja. V. Aria „Carmen” cz. operából, énekl *Takács* Gabriella, zongoráz kiéir *Kertész* Albertud. VI. „Turáni dalok” 1) A kufstoini mndarak, 2) Bem apó, 3) Örök magyar költömények, írta és előadja *Zempléni* Árpád író, a Petőfi Társaság tagja. VII. Fian és magyar zongoraszámok. 1) Ábrányi Kornél „Magyarország butárud.” 2. Sibelius Jean „Impromptu II. moll.” 3. Sibelius Jean „Impromptu C. moll.” 4. Liszt Ferencz „XI. Rapszodia” előadja *Zempléni* Révész Anikó zongoraművésznő. VIII. „Magyar népdalegyveleg” előadja az udvarhelyi Székely Dalárda. Belépti díjak erre a műsoros estélyre: I. hely 3 K, II. hely 2 K, emeloti ülőhely 1 60 K, emeloti állóhely 50 f, földszinti állóhely 80 f. Jegyek előre válthatók Zabolai Székely Dénes könyvkereskedésében. Hangverseny után ismerkedési estély a Koronkay féle kertben. A műsoros estélyre külön meghívók nem küldönek szét. *Aug. 24-én reggel 8 órakor* az agyagipari szakiskola helyiségében ünnepelesen meggyitődik *Udvarhelymege kiállítás*, mely változatosan csoportosítja a megye ipari, dszfoglalkozási, néprajzi, földtani, művészeti és történeti értékeségeit. Belépti díj erre a kiállításra személyenként 20 f. Legyenek ott ennek is a megnyitásban minél többen, hogy ozzel is emeljük a meggyitő ünnepe értékét. Fel-fel, igazi lelkesültséggel a testvéri találkozó! 24-én a gyűlés után *Udvarhelymege és Székelyudvarhely város a főreáliskola tornacsarnokában* vendégeink ebédet ad.

A sárkányi kirakodó vásár folyó augusztus hó 24-én, hétfőn tartatik meg.

KÖZGAZDASÁG.

Udvarhelymegei székelyek tanulmányi kirándulása a brassómegei barczasági szászoknál.

Irta: *Czirmes* Balint kir. gazdasági szaktanár.

Székelykeresztur, aug. 22.

A székelyföldi miniszteri kirendeltség munka-programjának egyik legfőbb pontját a gazdasági szakértelmű torjlesztés képezi. mert meg van győződve arról, hogy a mai nehezé közzgazdasági viszonyok mellett csak az olyan gazda boldogulhat, akinek gazdasági üzletviteléhez megfelelő szaktudása van.

A gazdasági ismeretek elsajátításának egyik módját, a szemléltető oktatás képezi. A székely gazdaság maradi természetű, uhezen zölkeken ki a megsokott régi kerékűvágásból. *Szivesen* éljön és megballpatja téli tanításainkat, helyeslőleg ismeri ol az eladottak hasznos és előnyös voltát, azonban nem igen követi a jóránny tanácsokat.

Elődeitől, apától megsokott egy hibás gazdasági rendszer, amely jó lehetett a régmúlt időkben, de amely ehegy sem illesztető ho a buszadik század okzerit és modern urzóggazdaságának kereti közé.

Tanaztalásból tudjuk, hogy a konzervatív hazilamu népre csábítólag hat az eredményes példamutatás, a szemléltetés.

A miniszteri kirendeltség vezető férfainak helyes érzékere mutat, hogy felhagyva az eddigi szokásnál, a folyó évi tanulmányi kirándulásokon olyan vidékre és olyan kisgazdák közé tervezte, ahol minden feltalálható, amit a földművelésügyi kormány a gazdaságilag elmaradott székely vármegyékben megteremtői óhajt.

Dorner Béla kir. intéző, kirendeltségi megbízott szivósa elhatározása és bámulatos szervező képességének tudandó be, hogy daczra a nagy anyagi akadályoknak, amelyek a turiba vott több napi tanul-

máuyi kirándulás elé toronyosultak, képes volt céljána elérésére a felsőbb fórumok jóakaratu támogatását biztosítani, s a barcasági tanulmányi kirándulás gazdag programját kidolgozni.

Ilyen előzmények után és ilyen intenczióktól vezéreltetve indult el augusztus hó 15 én Székelyudvarhelyről egy 65 tagból álló tanulói vágyó lelkes székely csapat, a kirendeltségi megbízott vezérloato alatt a szászok által lakott Barcaságra, hogy a maga részére megnyerje, meghódítsa azokat a szász honfisziveket, amelyeket eddig biidegnak és jiozzáférhetetlennek ismert, a téveien informált magyar közvélemény.

Emelte a kirándulás értékét azon körülmény, hogy részt vett abban a kereszturi és udvarhelyi járás két főszolgabirója is, akik ezen ténykedésükkel s a kirándulás tartama alatt kifejtett értékes szereplésükkel tanuilet adták annak, hogy ók a legjobb tudatával vannak, mivel tartozik a közigazgatási járás feje a gazdaságilag is gondozására bizott adozó népnek.

Képviselve volt kirándulásunkon az Udvarhely-megyei Gazdasági Egyesület is, ügybuzgó titkára által, aki megragad minden alkalmat, ahol széleskörű gazdasági ismereteit a köz javára gyarapíthatja.

Vármegyénkbeli számos pap, tanító, gazdaköri és tejszövetkezeti elnök volt velünk, szóval a székely falvak azon vezeterei, akik minden jutalom nélkül, szorgalommal forgolódnak, nem keresik a maguk hasznát, hanem minden erejükkel polgártársaik javát és a falu közigazgatási intézményeinek a felkarolását kívánják szolgálni.

A vidám székely csapatall este 8 órakerobogott be vonatunk a botfalvi állomásra, ahol a „barcasági szász gazdasági egyesület” elnöke, Semp Mihály veresmarti evang. lelkész vezetésével, küldöttség fogadott bennünket. A szászok nevében a holtövényi gazdakör titkára, Reingruber Ferencz tanító meleg szavakban üdvözölte az érkezőket.

A kiránduló csapat vezető: Dornor kir. intéző köszönte meg a szives fogadtatást és kiemelte, hogy a székely havasok mögöl azon nemes szándék vezérelt minket a szászok közé, hogy lássunk és tanuljunk és azután, mint a méhek virággal, úgy mi is tapasztalással és tudással megrukodva térjünk vissza az ősi székely falvakba, hogy mind elhiantsük azt a sok és jó magot, amit a szászoknál felszedtünk.

Az üdvözöl beszédek elhangzása után a szászok részéről rendelkezésünkre bocsájtott fogatokon vonultunk be holtövény közsébe, hogy programunk szerint ott megvacsoráljunk és elháljunk.

Már a falu szélén kellemes benyomást gyakorolt a rond és tisztaság, s az utcák és épületek szabályos, izléses elhelyezése, a mi különben csaknem minden szász közsében tapasztalható.

Holtövény község szászai lakosága nagy érdeklődést tanusított a székelyek érkezése iránt. Minden kapu és utcaasarak előtt, dacára az est előrehaladott voltának, nagy csoportok várják az érkezőket és zajos „éljen” meg „hon” kiáltással köszöntik a jövevényeket.

Meglepődést keltett, midőn a kocsikról leszállva, egy fényesen kivilágított, hatalmas épület előtt állunk meg, a mely a nagy utazó társaság közös étkezésére volt előkészítve.

A berendezésében és méreteiben impozáns, szép terebbe lépve, megtudtuk, hogy az a 8 osztályu, községi iskola gazdagon felszerelt tornacsarnoka, a mely 700—800 ember befogadására alkalmas, s a mely épület, minden nyilvános ünnepegy és mulatság megtartására szolgál.

(Folyt. köv.)

A székely nagygyűlés vendégei.

A mai és holnapi gyűlésekre a következő vendégek érkeznek Székelyudvarhelyre:

I. A kereskedelmi, közoktatásügyi és földmívelésügyi miniszterium megbízottai:

1. Papp Árpád miniszteri tanácsos, Sükösd-szálló, Kossuth-utca.
2. Koós Mihály miniszteri tanácsos, a székely kirendeltség vezetője, Dornor Bélánál Árpád-utca.
3. Ugron Ákos főispán.

II. Országgyűlési képviselők:

4. Gróf Bethlen István, Gróf Mikes Jánosnál, plebánia.
5. Farkas Albert Demény Ferencznel, Br. Orbán Balázs utca 3. sz.
6. Dr. Ferenczy Géza Váry Albertnel Bethlen-u.
7. Hajnódn Ignác Péter Józsefnél, Árpád-u. 21.
8. Hinléder Ernő Hinléder Ákosnál, Bethlen-u.
9. Irsay József Vajda Ferencznel, Bethlen u.
10. Miksa Imre Göllner Bélánál, Árpád utca.
11. Dr. Isekuty Gyözö Sükösd-szállóban Kossuth u.
12. Dr. Nagy György Pálffy Aladárnál, Petöfi-u.
- 13—14. Somegi Vilmos és leánya, Sükösd-szálló.
15. Dr. Tutsek Sándor Göllner Bélánál Árpád-u.
16. Dr. Zakariás János Gálffy Endre városi főjegyzőnél.
17. Gáspár János Gáspár Balázsnál Kossuth u.
18. Török Ferencz Péter L. kalaposnál Árpád u.
19. Fenyvesi Soma Dr. Válcstik Ferencznel Kossuth-utca.
20. Gál Sándor Ugron Ákos főispánnál, Báró Orbán Balázs utca.

III. Az egyes városokból:

1. Budapestről:

21. Balásy Dénes tanár, a Tulipán-azdvetség képviselőtében, elszáll. Bethlenfalván.
22. Benedek Elek író, a Székely Szövetség al-elnöke, Solymossy Endrénél, Kossuth-utca.
- 23—24. Borszéký Soma min. o. tan. és neje Rápolti Károlynál, Kossuth-utca.
- 25—26. Zempléni Árpád író és neje, Központi sz.
27. Nagysolymosai Szabó Ferencz újságíró özv. Bodroghy Sándorné vendéglőjében, Fő tér.
28. Jancsó Benedek tanár és író Jakab Miklós nál, Árpád-utca.

2. Bukarestből:

29. Veres János, a magyar társulat elnöke,
30. Ferencz Antal czépmész, a társulat ptárnoka,
31. Ferencz Antal czépmész, a társ. ellenőre,
32. Kovács András, a magyar társulat választ-máoyi tagja, elszállásolva a Ferenczrondeknél.
- 33—34. Németh Ignác, a „Romániai Hírlap” szerkesztője és neje, Suttler Mihálynál Kossuth-u.

3. Baróthról:

35. Mórík Lajos ny. tanító, a Székely Társas. elnöke, Szabó Ferencznel, Kőkereszt-tér.
36. Lőrincz Albert tanító, a Székely Társaság titkára, Szabó Ferencznel, Kőkereszt tér.
37. Dr. Solymossy István orvos Solymossy Endrénél, Kossuth-utca.
38. Hoffmann Géza, az „Erdővidék” képv. Tamás Lajosnál, Árpád-utca.
39. Jancsó Gábor Solymossy Lajos számvevő-nél, Bátorhy utca.
40. Gyárfás Mihály iparos Tóth Józsefnél Tábor-utca 3.
41. Rozsonday János nyomdász Tóth Józsefnél Tábor-utca 3.
42. Iaczo Gyula ügyvédjelölt Dr. Szabó Gyula pü. titkárnál, Szentimre u.

4. Bethlenből:

43. Csagezy Márton Székely Társ. elnöke és 44. Simon Dezső a Székely Társ. titkára Haáb Mártonnál, Petöfi-utca 23.
45. Gyárfás Albert ref. lelkész Heitz Adolfnál, Petöfi utca 23.

5. Bibarczfalváról:

46. Benedek Farkas birtokos és 47. Jakab János birtokos Ferenczy Ferencznel Kossuth-utca 48.

6. Brassából:

48. Papp Ferencz kereskedő, a Sz. T. elnöke és 49. Papp Péter a Székely Társulat II. titkára Rösler Károlynál, Bethlen-u.
50. Gábor Antal Széles Dénesnel, Szentimre-u.
51. Dr. Weisz Igoécz ügyvéd, a Brassói Lapok képviselője Dr. Kovács Albertnel, Bethlen-utca.
52. Szélyos Dénes főgym. tanár.

7. Csikszereadából:

53. Vákár P. Arthur a „Csikvármegye” képv. Központi szálloda Főter.
54. Dr. Frjér Antal a „Csiki Lapok” képv. Központi szálloda Főter.

8. Debreczenből:

55. Székely Ferencz felmérési felü. székelytárs. elnöke Deák Lajosnál, Batthyány-tér.
- 56—58. Dr. Dezső Kálmán, neje és leánya Erzsébet szálloda, Bethlen utca.
- 59—60. Koncz Aurél és neje Koncz Árminnál.
- 61—62. Dr. Gulyás István ref. tanár és leánya Erzsébet szálloda.
- 63—64. Dr. Király Péter és neje Erzsébet sz.
65. Asbóth Mihály főerdész Fás Gyulánál Kossuth-utca.
66. Tóth Mihály ref. tanár és 67. Böcay Sándor ref. tanár Fábiani Józsefnél, Bethlen-utca.
- 68—69. Nagy Vilmos tanár és neje Demeter Dénesnel, Kossuth-u.
- 70—71. Mihalovits Jenő gyógyszer. és neje, és 72—73. Radákovics Géza gyógyszerész és neje Benedek Bélánál, Kossuth-utca.
74. Kovács Nándor gyógyszerész Kun Bélánál, Kossuth-utca.
- 75—76. Frank Rezső kereskedő és neje Sükösd-szállodában.
- 77—78. Dr. Freund Jenő ügyvéd és neje Sükösd-szállodában.
- 79—80. Zelinger Ede iparos és neje Dézsi Istvánál, Petöfi-utca.
81. Liptay József iparos, Kassai Dénesnel, Bethlen utca.
- 82—83. Kovács László iparos és neje Dézsi Istvánál, Petöfi-utca.
84. Rásó János pénzügyi tisztviselő és 85. Papp Sándor jegyző Ágoston Bélánál Bethlen-utca.
86. Fiók Károly akadémiai tanár Kovács Dánielnél, Árpád-utca.
87. Szentkirályi Tivadar földbirtokos, Sükösd-szállodában.
- 88—90. Dr. Tüdös János ügyvéd, neje és leánya Félégyházy Antalnál, Árpád utca.
91. Szilágyi Imre ügyvéd Schlosser Vilmosnál, Petöfi utca.

9. Désről:

92. Rónay Atos Lajos, a „Dési Hírlap” főszerk.

Egyed Balázsnál, Bethlen-utca.

93. Guéce Aladár, a „Dési Hírlap” segéd-szerk. özv. Pál Jánosnál, Kossuth-utca.

94. Dr. Gogomán Antal, a „Dési Hírlap” bolmuoktatásra Orbán Antalnál, Kossuth-utca.

95—96. Dr. Horváth Árpád főispáni titkár és neje Mátéffy Domokosnál, Szentimre-utca.

10. Erzsébetvárosról:

97. M. Lengyel József, az „Erzsébetvárosi Hírlap” szerk. Dr. Lengyel Józsefnél, Kossuth-utca.

11. Hátszegről:

98. Dr. Deák Lajos, a „Közérdek” szerk. Vajda Lajosnál, Bethlen-utca.

12. Hosszafalváról:

99. Deák Sándor ev. lelkész Heitz Vilmosnál Kossuth-utca.

100. Ribényi Dániel bir. iro. Jatiszt Sterba Ölon-nél, Kossuth-utca.

101. Dr. Sükösd Zsigmond ügyvéd Székely Dénesnel, Kossuth-utca.

102. Petrovics Pál ev. lelkész a „Csángó Ujság” képviselőtében Sándor István gör. kath. esperesnél, Kossuth-utca.

13. Hétfaluból:

103. Dr. Kozma Miklós, a „Csángó Ujság” szerk. Sándor István gk. esperesnél, Kossuth-u.

14. Karczagról:

104—105. Simon Aladár mérnök és 11 társaa Reáliskolában.

15. Kézdivásárhelyről:

106. Gáspár István gimn. tanár Dézsi Antal-nál, Bethlen-u.

107. Dr. Dienes Ödön ügyvéd, a „Székely Ujság” szerk. Novák Gyulánál, Kossuth-u.

108. Vajna Károly tanító, Székelytárs. elnök Kertész Albertnél, Vár u.

109. Biró Lajos tanár, „Székely Hírlap” szerk. Haberstumpf Károly, Bethlen u.

16. Kecskemétről:

120—121. Paál Geza főreálisk. tanár és neje és 122. Bordeaux Géza áll. zeneisk. tanár Dr. Paál Árpádnál.

17. Kolozsvárról:

123—124. Horczeg Jenő újságíró és neje Szöllösi Samunál, Br. Orbán Balázs-u.

125. M. Kovács Géza az EKE. főtítkára Zonda Józsefnél, Szentimre-u.

18. Kisbaczonból:

126—127. Két küldött Kassay Árpádnál, Batthyányi-tér.

19. Marosvásárhelyről:

128—129. Deák Lajos kir. tan., Székelysz. eln. és neje Központi-szállóban.

130—131. Lajos Dénes újságíró és neje Becsek Aladárnál, Bethlen u.

132. Jeney Kálmán szolgabíró Dr. Nagy Samunál, Kossuth-u.

133. Máthé József Sz. szöv. főtítkára, a „Székely Tanügy” képv. Darzi Samunál, Király-u.

134. Dr. Sárkány Miklós t. főügyész Mihály Jánosnál, Király-u.

135. Biró András ref. lelkész Erdélyi Simonnál, Vár utca.

136. Fekete Andor ügyvéd Farkas Samunál, Bethlen-u.

137. Szántó Gábor bankpéztáros Samson Lajosnál, Bethlen u.

138. Pánczél Imre a „Székely Ellenzék” képv. Novák Gyulánál, Kossuth-u.

139. Kovács Elek, a „Székely Ellenör” képv. Schlosser Vilmosnál, Petöfi-u.

140—141. Sz. Szakács Péter kam. titkár és neje a „Gazd. Érdekeink” képv. Ugron Gáspárnál, Bikafalván.

142—144. Nagy László ref. tanár neje és testvére Birkóczy vendéglőjében Kossuth-u.

145. „Hírlap” szerkesztője Soha Aladárnál Kor-nis-utca.

146. Kőbéri János ref. koll. tanár Kandó Ist-vánnál, Király-u.

147. Tauszik B. Hugó iparkam. olu., kir. tan. Dr. Válcstik Ferencznel, Kossuth u.

148. László Gyula iparkam. titkár Barcsay Károlynál, Batthyányi-tér.

20. Magyarhermányról:

149. Bakó József és 150. Petö Ferencz birtokos Kassay Árpádnál, Batthyányi-tér.

21. Mezőségről:

151. Boér Jenő ref. lelkész, Sz. T. elnök Dr. Szabó Gyula pü. titkárnál, Szentimre u.

152. Ósz Sándor tanító, Sz. T. titkár Szabó Gyula ref. s. lelkésznel.

22. Miskolcraól:

153. Gálffy Ignác koresk. isk. igazg. Gálffy Endrőnél, Orbán Balázs-u.

23. Nagynyedről:

154. „Alsófóhér” szerk. Lőrinczi Bélánál, Kos-suth-u.

24. Nagybaczonból:

155—156. Két küldött Kassay Árpádnál, Batthyányi-tér.

25. Nagyszomból:

157. Zágony Gábor kir. közjegyző, Sz. T. elnök
Dolny Róbertnél, Árpád-u.
158. Kiss Samu Áll. tanító, Sz. T. titkár
Benedek Bélánál, Kossuth u.
159. Székely György szabó-mester Soós István-
nál, Király-u.

26. Tarajdáról:

160. Kovács Mihály ig. tanító, Sz. T. elnök és
161. Klór Vilmos közjegyző Gyerkos Mihálynál,
Fáter.
162. Zsigmond Sándor tanító Dr. Dometer
Lőrincznél Orbán R.-u.

27. Segesvárról:

163. Fejér Imre pü. számvizsgáló, „Nagykü-
küllő” képv. Duka Andrásnál, Árpád-u.

28. Sepsiszentgyörgyről:

164. Koré Endre ref. lelkész, „Független Szé-
kelység” szork. özv. Koré Gergelynéél Kossuth-u.

29. Szamosújvárról:

165. K. Nagy Lajos főszolg. Sz. T. t. elnök
Forocczrendelnél.
166. Temesváry István orvostanhallgató Reiner
Jánosnál, Szontimre-u.
167. Salamon Árpád adótárnok Barcs Bélá-
nál, Bethlen-u.
178. Dömötör János főgimn. tanár Jánosi Pé-
ternél, Szontimre u.
169. Tódoóly Lukács polgármester és
170. Duka Kristóf v. tanácsos Ferenczrendelnél.
171. Hadnagy Imro állatorvos Szabó József
szabó-mesternél, Bethlen-u.
172—173. Szongott Vilibald v. levéltáros és
leánya Paál Sándornál Király-u.
174. Walton Róbert főgimn. tanár Séra Kál-
mánál Br. Orbán B.-u.
175. Bulbuk Bogdán birtokos Szontipétery Fe-
rencznél Petőfi u.
176. Nailor Gyző bankhivatalnok Wittstock
Ottonál Br. Orbán B.-u.
177. Páll Kristóf keresk. Fernengel Frigyesnél
Br. Orbán B.-u.
178. Novák Ferencz tanító Kőbóri Ferencznél,
Kornis-u.
179. Lengyel Zoltán tanító Részegh Péterné-
nél, Kornis-u.
180. Bárány Károly bankhivatalnok Szentcs
Mártonnál, Bethlen-u.

30. Szarazajáról:

181. Két kiküldött Jancsó Jánosnál Kossuth-u.

31. Szegedről:

183. Sassi Nagy Lajos tanár Görgényi Károly-
nál, Kossuth-u.

IV. Utólag jelentkeztek.

184. Simkó József orsz. képviselő, Süköad-
szálló, Kossuth-u.
185. Vertán Endre Csanády Zsófiánál Bethlen-u.
186. Csató Ferencz r. k. plébános Hétfaluból,
Luckhaub Gyulánál, Kossuth u.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Saját termésű borok

1905. évi kitűnő minőségűek, Riesling és Oportó
fajokban kaphatók mérsékelt áron, 100 literen
felüli mennyiségben Caspari Frigyesnél Medgye-
sen, Nagyküüllőmege.

Eladó gőzgép.

Igen olcsón eladó nálam egy teljesen jó
karban levő 4 lóerős gőzgép (első rendű
gyártmány), továbbá egy cseplőgép és egy
harangjargány. VERESS SÁNDOR,
Kadács, u. p. Kobátfalva.

Szabó-üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses
tudomására hozni, hogy lakásomat üzlethelyiséggel
együtt a Deák-tér 12. szám alól az Árpád-utca
22. szám alá tettem át. Kérem szíves megre-
ndeléseikkel, mint eddig, megfizetni ott is. Főtü-
rekvésem az lesz, hogy minden igénynek a legzso-
lidabb árban megfeleljek. — Kiváló tisztelettel
NAGY ZSIGMOND szabómester.

Szám. 5637—1908. tlvk.

Árverési hirdetés kivonat.

A székelykeresztúri kir. járásbíró, mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Elekes
Dénés ügyvéd által képviselt Fekete Gábor nagyke-
doi lakos végrehajtásának Fekete Dénés nagyke-
doi lakos végrehajtást szenvedő elleni 66 korona 43 fill.
tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a
székelyudvarhelyi kir. törvényszék a székelykeresztúri
kir. járásbíróhoz területén lévő nagyke-
doi lakosok A. 1. 2. rdz. 220. hrsz. 874. négyezsgől
szántó ingatlanból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{3}$ rész
jutalékára 18 K. 3. rdz. 233. hrsz. 1263. négyezsgől
szántó ingatlanból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész
jutalékára 20 K. 4. rdz. 336/2. hrsz. 709. négyezsgől
kaszáló ingatlanból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$
rész jutalékára 41 K. 5. rdz. 351/2. hrsz. 241. négy-
ezsgől kaszáló ingatlanból Fekete Dénest megillető
 $\frac{1}{3}$ rész jutalékára 14 K. 6. rdz. 404. hrsz. 472.
négyezsgől kaszáló ingatlanból Fekete Dénest meg-
illető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 5 K. 7. rdz. 469. hrsz. 212.
négyezsgől kaszáló, 470. hrsz. 1257. négyezsgől szántó,
509. hrsz. 838. négyezsgől szántó ingatlanokból Fe-
kete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 13 K. 8.
rdz. 554. hrsz. 573. négyezsgől kaszáló ingatlan-
ból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 6 K.
9. rdz. 693. hrsz. 1469. négyezsgől szántó ingat-
lanból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 30
K. 10. rdz. 708. hrsz. 295. négyezsgől szántó, 709.
hrs. 1524. négyezsgől kaszáló ingatlanokból Fekete
Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 66 kor. 50 fill.
11. rdz. 750/1. hrsz. 98. négyezsgől szántó ingatlan-
ból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 2 K.
12. rdz. 810/2. hrsz. 546. négyezsgől kaszáló ingat-
lanból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 23
K. 13. rdz. 942. hrsz. 1096. négyezsgől kaszáló in-
gatlantól Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára
43 K. 50 f. 14. rdz. 1009/1. hrsz. 900. négyezsgől
kaszáló, 1010. hrsz. 1478. négyezsgől szántó ingat-
lanokból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára
66 K. 15. rdz. 1082. hrsz. 1. b. 325. négyezsgől
kaszáló, 1083. hrsz. 98. négyezsgől kaszáló, 1086.
hrs. 162. négyezsgől szántó, 1087. hrsz. 55. négy-
ezsgől kaszáló, 1088. hrsz. 514. négyezsgől szántó
ingatlanokból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész juta-
lékára 35 K. A. 1. 16. rdz. 1138. hrsz. 1029. négy-
ezsgől kaszáló ingatlanból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$
rész jutalékára 12 K. 18. rdz. 1337. hrsz. 218. négy-
ezsgől kaszáló, 1338/1. hrsz. 109. négyezsgől kaszáló
ingatlanokból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész juta-
lékára 19 K. 19. rdz. 1345/2. hrsz. 416. négyezsgől
kaszáló ingatlanból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész
jutalékára 16 K. 50 fill. 20. rdz. 1407. hrsz. 1. b.
682. négyezsgől kaszáló ingatlanból Fekete Dénest
megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 76 K. 21. rdz. 1458/1.
hrs. 1394. négyezsgől kaszáló ingatlanból Fekete
Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 14 K. 50 fill. 22.
rdz. 1535/2. hrsz. 1175. négyezsgől kaszáló, 23. rdz.
1556/1. hrsz. 209. négyezsgől legelő ingatlanokból Fe-
kete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 24 K. 50 fill.
24. rdz. 1632. hrsz. 925. négyezsgől szántó, 1642.
hrs. 1233. négyezsgől szántó ingatlanokból Fekete
Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 26 K. 25. rdz.
1677. hrsz. 1. b. 34. négyezsgől szántó ingatlanból
Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 19 K. 50
fill. 26. rdz. 1763/4. hrsz. 42. négyezsgől kaszáló in-
gatlantól Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára
4 K. 27. rdz. 1786/2. 1 hold 326. négyezsgől erdő
ingatlanból Fekete Dénest megillető $\frac{1}{2}$ rész juta-
lékára 7 K. 50 fill. 28. rdz. 1817. hrsz. 1 hold 196.
négyezsgől szántó ingatlanból Fekete Dénest meg-
illető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 21 K. 29. rdz. 1881/1. hrsz.
1434. négyezsgől legelő ingatlanból Fekete Dénest
megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékára 4 kor. a nagyke-
doi 89.
sz. tjkvben A. 1. 3. rdz. 121/2. hrsz. 1111. négyezsgől
kertre 203 K. 4. rdz. 217. hrsz. 895. négyezsgől
szántóra 37 K. 5. rdz. 242. hrsz. 1438. négyezsgől
szántóra 59 K. 6. rdz. 303/1. hrsz. 212. négyezsgől
kaszálóra 24 K. 7. rdz. 365. hrsz. 238. négyezsgől
kaszálóra 28 korona, 8. rdz. 512. hrsz. 374. négy-
ezsgől kaszálóra 8 K. 9. rdz. 550. hrsz. 374. négy-
ezsgől kaszálóra 8 K. 10. rdz. 616. hrsz. 748. négy-
ezsgől szántóra 9 korona, 11. rdz. 671. hrsz. 548.
négyezsgől szántóra 13 K. 12. rdz. 731. hrsz. 130.
négyezsgől szántóra 6 K. 13. rdz. 850. hrsz. 543.
négyezsgől szántóra 35 K. 14. rdz. 923. hrsz. 396.
négyezsgől kaszálóra, 924. hrsz. 396. négyezsgől ka-
szálóra 6 K. 15. rdz. 973. hrsz. 176. négyezsgől szán-
tóra, 974. hrsz. 31. négyezsgől avadás, 975. hrsz.
31. négyezsgől szántóra, 16 K. 16. rdz. 1067. hrsz.
205. négyezsgől kaszálóra 16 K. 17. rdz. 1219.
hrs. 601. négyezsgől szántóra 16 K. A. 1. 18. rdz.
1244. hrsz. 179. négyezsgől legelőre, 1247. hrsz. 1466.
négyezsgől kaszálóra, 1250. hrsz. 138. négyezsgől le-
gelőre 16 K. 19. rdz. 1365. hrsz. 1032. négyezsgől
kaszálóra 82 K. 20. rdz. 1464. hrsz. 535. négyezsgől
szántóra 22 K. 21. rdz. 1532. hrsz. 766. négyezsgől
kaszálóra 19 K. 22. rdz. 1575. hrsz. 672. négy-
ezsgől szántóra 16 K. 23. rdz. 1665/3. hrsz. 908.
négyezsgől szántóra 7 K. 24. rdz. 1671/1. hrsz. 590.
négyezsgől szántóra 6 kor. 27. rdz. 1828/1. hrsz.
499. négyezsgől legelőre 4 K. 28. rdz. 1857/4. hrsz.
271. négyezsgől szántóra 4 korona, a nagyke-
doi 21.
sz. tjkvben a 236. sz. tjkvben átjogzott A. 1. 1. rdz.
41/1. hrsz. 100. négyezsgől faházra, 41/2. hrsz. 576.
négyezsgől kertre, 42. hrsz. 61. négyezsgől udvarra
393 korona, összesen 1715 korona kikiáltási árba

az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt
ingatlanok az 1908. évi november hó 16-ik napján
d. e. 9 órákor Nagyke-
doi köz-
utca 9. szám alól a megállapított kikiáltási áron
alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok
becsírának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX.
t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1. é. 3333. sz. a. kelt igaz-
ságügy miniszteri roudot 8. §-ában kijelölt ovadé-
képes értékpapírban a kikiáltott kezébe letenni avagy
az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál oldogles elhelyezéséről kiállított szab-
bályszerű elismorvényt átazolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tlvki hatóság.

Székelykeresztúr, 1908. évi augusztus 10-én.

Cserenyén, kir. járásbíró.

Kiadó lakás.

A piactéren, ba-
rátokkal szemben,
3 szoba a hozzá-
tartozók. Értekez-
hetni ugyanott Major Lajos kath. gimn. tanárnál.

Sz. 445—1908. végrh.

Árverési hirdetés.

Alírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel
közhírré teszi, hogy a Székelykeresztúri kir. járás-
bírósnak 1908. évi V. 159—3. sz. végzése folytán
Dr. Elekes Dénés székelykeresztúri ügyvéd által kép-
viselt Kristóf János firtosmartonosi lakos javára Pálffy
Zoltán firtosmartonosi lakos ellen 62 kor. 36 fillér
a jár. erejéig 1908. évi július hó 13-án fogantott
kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogalt és 780
koronára becsült következő ingóságok, u. m. 2 ló,
1 szekér, 1 pár balm, 1 tehén borjustól nyilvános ár-
verésen eladatul.

Mely árverésnek a székelykeresztúri kir. bírósá-
g 1908. évi V. 159—5. számú végzése eddig össze-
esen 58 kor. bírósági már megállapított költségek
erejéig firtosmartonos közegben alpos lakásán
leendő megtartására 1908. évi augusztus hó 29-ik
napján d. u. 3 órája, határidőül kitűztetik és ahhoz
a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivat-
nak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfe-
tél mellett, legtöbbet ígérőnek szükség esetén becs-
áron alul is el fognak adatul.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat más-
sok is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX.
t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Székelykeresztúr, 1908. évi aug. 11.

Szalontai Albert, kir. bir. végrh.

Kiadó lakás.

Árpád-utca 16. sz. alatt négy szobás lakás
mellék helyiségekkel együtt azonnal kiadó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Szám. 707—908. kj.

Árverési hirdetés.

Székelyvécze község háza, miután az első
árverés eredményre nem vezetett folyó évi
szeptember 7-én d. e. 10 órákor fog 5 évre
hasznosbérbe adatul.

Az épület, melyhez italmérés van köve áll
2 üzlethelyiségből, 3 szobából és 1 mellékhe-
lyiségből. Tartozik hozzá még istálló, csür, kert
és udvar.

A kikiáltási ár 500 korona.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 %-a le-
teendő.

Zárt ajánlatok elfogadtatnak 10 %-os bá-
natpénzzel terhelve.

Biztosítékul 200 korona követeltetik, mely
összeg bérlő javára kamatozás végett takaré-
kpénztárban lesz elhelyezve.

Részletes feltételek a körjegyzői irodában
megtekinthetők.

Kelt Székelyvécze, 1908. aug. 13.

Szenti Károly, s. k.
körjegyző.

Truczsa József, s. k.
k. bíró.

A szombathelyi vámmal szemben, közvetlenül az aszfalt mellett 200—400 kvöl területű háztelkek eladók — Részletes felvilágosítást ad Dr Szöllösi Ödön ügyvéd

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST

Legjobb szepítőszer! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

A szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására

legkitünőbb és legbiztosabb vegytiszta, sem biganyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan zairmentes készítmény a

Földes MARGIT

Fzen világbiró arckrémcske előlívolt szepítőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot simává és Odévé teszi.
Ára: kis üvegy 1 k., nagy 2 k. Margit hölgypor (3-féle színben) 1 20 k., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép 1 kor., Margit arcvíz 1 kor.
Postán elővettől vagy a pénz előlege beküldése után küldi a készítő.

Földes Kálemen gyógyszer., Arad.

Kapható Székelyudvarhelyen Kóncz Armin, Solyomossy János, Székelykeresztúron Buzsáczy Róbert, János gyógyszerészeknél.

Csodás, gyors és biztos hatása.

Törv. védve.

Övadjunk utanzatoktól!

Két garnitúr visitszobába való butor, (összesen 10 szék, 2 díóán, 2 asztal)

eladó.

Bővebb értesítés a kiadóhivatalban.

Szeptember hó 1-étől fogva német és francia nyelvben újból megkezdí a magán oktatást Özv. Pomárius Gottfriedné. — Értekezni lehet Fapiacztléren, Gatter-féle házban az emeleten.

Sz. 12—908.

Árverési hirdetemény.

Karácsonyfalva község tulajdonát képező koresma, 4 szoba, 1 konyha, pincze stb. melléképületeivel együtt a folyó év mult július 9-én megtartott árverésen elért eredmény 1646 kor. bérösszegre utóajánlat-tétel és elfogadás következtében az 1909. január 1-től kezdődőleg 3 egymásután következő évre nyílt árverésen az 1908. évi augusztus 27-én d. e. 9 órájára Karácsonyfalva község házához kiúzótt napon a legtöbbet ígérőnek bérbe adatik. Kikiáltási ár 1700 kor. ajánlott összeg.

Oklánd, 1908. augusztus 12.

Pál János, körjegyző.

Szám 5—908.

Udvarhelyvármegye közkórházától.

Arlejtési hirdetemény.

A vármegyei közkórháznál 1909. évre szükséges 570 köbméter tűzifa beszerzése céljából árlejtést hirdetek. A szállítandó fameenyiség száraz hasábos kemény bükkfa kell hogy legyen, ajánlatok 200 köbméter mennyiségre is elfogadotnak.

Vállalkozni óhajtok kötelesek 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat 50 korona bántapénzzel ellátva folyó év szeptember hó 1-ig hozzám annál inkább beadni, mert a később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árlejtési tárgyalás a kórházi iroda helyiségében folyó év szeptember hó 2-án d. e. 10 órakor fog megtartatni, hol a feltételek is megtudhatók bármikor a hivatalos órák alatt.

Székelyudvarhely, 1908. augusztus 12.

Dr. Imreh Domokos, ig. főorvos.

Gabona vételi hirdetemény

Szives tudomására adom a t. termelő közönségnek, hogy műmalmomban szép tiszta búzát bármikor és bármely kis- vagy nagy mennyiségben az elmúlt keddi heti piaczi árban megveszem. E-Által a t. érleltö közönségnek azon előnyt óhajtom nyújtani, hogy ne kelljen eladó gabonájával a piacra való hozás által külön időt vesztegetni, hanem amikor örülni jön, nálam eladó búzáját is értékesíthesse, a miáttal sok időt és pénzt takaríthat meg. — Tisztelettel

FABIÁN JÓZSEF ööljárós és műmalmom tulajdonos

Márvány és csere sarkó raktár

A székelyudvarhelyi Vasuti Állomással szemben üzletemben mindenféle mű márvány és cserekő siremlékek nálam kaphatók. Sirkertéseket és grádicsokat készletben tartok olcsó árban és így gyorsan felállíthatom.

Tisztelettel Imreh Márton, Kőfaragó

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Szegrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

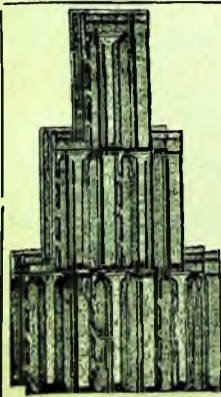
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Legelőkelőbb referenciák. 50 millió évi gyártás a cs. és kir. szab. BOHN-féle biz-
— Alapítottat 1864-ben — tónsági átfedő cserepekből.

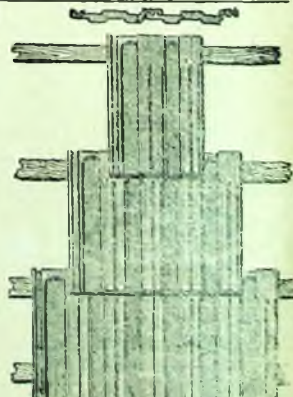
Vasoxyd természetesen vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő tetőcserepek. Legolcsóbb és legszebb tetőzet.

Képen árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány Bohn-féle szab. átfedő cserep 212. sz.

ZSOMBOLYAI gyártmány! Szab. biztonsági átfedő cserep 212. sz.